

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

**Aktéři lokálního rozvoje (Myslivecký spolek
Březí–Křenice, Honební společenstvo Nupaky)**

Zdražilová Tereza

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tereza Zdražilová

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Aktéři lokálního rozvoje (Myslivecký spolek Březí-Křenice, Honební společenstvo Nupaky)

Název anglicky

Participants in local development (Gamekeeper's club Březí-Křenice, Gamekeeper's club Nupaky)

Cíle práce

Cílem předkládané bakalářské práce je identifikace aktérů lokálního rozvoje v obcích Březí, Křenice a Nupaky, se zaměřením na sledování činnosti mysliveckého spolku Březí-Křenice a honebního společenstva Nupaky, a následné zjištění, zda a jakým způsobem přispívají tito vybraní lokální aktéři k rozvoji lokalit, v nichž operují a ovlivňují život obyvatel zmíněných obcí.

Metodika

Teoretická část bakalářské práce, sloužící jako opora pro zpracování empirické části, vychází ze studia odborné literatury, zákonů, vyhlášek, relevantních zdrojů a dalších materiálů a dokumentů, jež se vztahují k tématu regionálního rozvoje, aktérů a spolkové činnosti. Teoretická část navazuje následně na část empirickou, jejíž úvod tvoří sekundární a komparativní analýzy dat o aktérech a jejich aktivitách ve zvolené lokalitě (Březí, Křenice a Nupaky). Vlastní empirické šetření je realizováno pomocí polostrukturovaných rozhovorů s členy spolků MS Březí-Křenice a HS Nupaky a obyvateli sledované lokality, jejichž cílem bude kiomparace organizovaných aktivit a zjištění zda a jakým způsobem aktivity mysliveckého spolku Březí-Křenice a honebního společenstva Nupaky přispívají k rozvoji obcí a zlepšení kvality života obyvatel obcí Březí, Křenice a Nupaky. Získaná data budou zpracována, analyzována, vyhodnocena a interpretována.

Doporučený rozsah práce

cca 30 až 40 stran textu

Klíčová slova

aktér, regionální rozvoj, region, venkov, rozvoj venkova, endogenní a exogenní přístup, myslivecký spolek, honební společenstvo, myslivost, spolek

---

Doporučené zdroje informací

Binek, Jan. 2009. Synergie ve venkovském prostoru, Aktéři a nástroje rozvoje venkova. Brno : GaREP, spol. s.r.o., 2009. str. 96. ISBN 978-80-904308-0-8.

Blažek Jiří, Uhlíř David. 2002. Teorie regionálního rozvoje. Praha : Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0384-5.

Červený, Jaroslav. 2004. Encyklopedie Myslivost. Praha : OTTOVO NAKLADATELSTVÍ, s. r. o., 2004. str. 592. ISBN 80-7181-901-8.

Rakušan, Ctirad. 1979. Základy myslivosti. Praha : Státní zemědělské nakladatelství, 1979. str. 344. ISBN 07-109-79.

Stejskal, Jan. 2009. Regionální politika a její nástroje. místo neznámé : Portál, 2009. str. 216. ISBN 978-80-7367-588-2.

Velký sociologický slovník, 1. vyd. Praha: Karolinum, 1996, ISBN: 80-7184-311-3.

Wokoun, René. 2011. Základy regionálních věd a veřejné správy. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Lucie Kocmánková Menšíková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 12. 2. 2021

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 15. 2. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Aktéři lokálního rozvoje (Myslivecký spolek Březí-Křenice, Honební společenstvo Nupaky" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03.2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Lucii Kocmánkové Menšíkové, Ph.D. za její cenné a věcné rady, čas, odbornou pomoc, vstřícnost a celkové vedení práce. Dále bych ráda poděkovala dotazovaným, kteří mi poskytli potřebné informace k vypracování práce. A samozřejmě celé své rodině za trpělivost a podporu během studia, a tatínkovi za celoživotní vedení k myslivosti.

Aktéři lokálního rozvoje (Myslivecký spolek Březí-Křenice, Honební společenstvo Nupaky)

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je zjistit a porovnat význam aktivity a činností, které spolek MS Březí-Křenice a HS Nupaky provozují na území obcí Březí, Křenice a Nupaky jako lokální aktéři. V teoretické části se práce zabývá studiem regionální politiky Evropské unie, České politiky za pomoci odborné literatury a relevantních internetových zdrojů se zaměřením na endogenní přístup k rozvoji lokality. Přístup k práci se odvíjí zejména z endogenního přístupu k rozvoji regionů, jenž klade důraz na iniciativu lokálních aktérů.

Propojení s teoretickou částí následně tvoří sekundární a komparativní analýza dat, kde jsou charakterizovány výše zmíněné obce, identifikováni aktéři, kteří v obcích působí a jejich pořádané aktivity. MS Březí-Křenice a HS Nupaky patří mezi významné aktéry působící v obcích, proto bylo studováno, jakou činnost v lokalitě vyvíjí, vybavenost a aktivity těchto dvou spolků. Studium bylo zjištěno, že spolek MS Březí-Křenice pořádá kolem 20 aktivit ročně, HS Nupaky kolem 18. Jde o akce jako myslivecký ples, hony/naháňky, myslivecké grilování, střelecké zvody, výstavy trofejí, zkoušky psů, myslivecké brigády atd. V mnoha ohledech si jsou spolky velmi podobné, avšak několik rozdílů se zde najde. MS Březí-Křenice se navíc účastní i akcí jako Dětský den a pronáší v mateřské škole výchovnou přednášku o myslivosti. Z pohledu financování má značnou výhodu však HS Nupaky, který čerpá finanční příspěvky od Ministerstva zemědělství.

V navazující empirické části jsou ověřovány dopady činností a pořádaných aktivit, spolků MS Březí-Křenice a HS Nupaky na rozvoj a život v obcích. Empirická část je realizována za pomoci polostrukturovaných rozhovorů, se zástupcem spolku a s 5 náhodně vybranými obyvateli obcí. Porovnáním odpovědí této části, vyplynulo, že oba spolky, pořádají společenské akce, které jsou hojně navštěvovány nejen obyvateli daných obcí. Účast na plese MS Březí-Křenice je kolem 90 lidí kvůli značně omezené kapacitě sálu a účast u HS Nupaky kolem 150 lidí. Nejvíce navštěvovanou akcí tak tedy z rozhovoru vyplynul myslivecký ples. Díky získaným datům, lze soudit, že tyto dva zmínění lokální

aktéři obcí, uskutečňují takové aktivity, které přispívají rozvoji obci a to např. tak, že udržují soudržnost občanů, napomáhají sdružování, zprostředkovávají lokální zábavu, rozvíjí povědomí o přírodě kolem nich a udržují přírodu čistou a rozmanitou.

Klíčová slova: aktér, regionální rozvoj, venkov, obec, myslivecký spolek, myslivost, spolek

Participants in local development (Gamekeeper's club Březí-Křenice, Gamekeeper's club Nupaky)

Abstract

The goal of this bachelor thesis is to find out and compare the meaning of activities currently ongoing in the territories of the towns Březí, Křenice a Nupaky. These activities are operated by the MS Březí-Křenice and HS Nupaky groups as local actors. The theoretical part of this thesis consists of the study of EU's regional politics as well as Czech regional politics, with focus on endogenous approach to local development, using professional literature and relevant internet sources.

Following the theoretical section is a secondary and comparative data analysis. This contains the characteristics of the towns mentioned above, identification of the town's actors as well as their activities. MS Březí-Křenice and HS Nupaky are among the most significant actors operating in towns, therefore there is focus on the functionality, equipment and activities of these two groups. The study found, that MS Březí-Křenice focuses more for children, but HS Nupaky uses subsidies from Department of Agriculture. MS Březí-Křenice organized around 20 events per year and HS Nupaky around 18 events per year.

The empirical section then discusses the results that the activities, organized by the MS Březí-Křenice and HS Nupaky groups, have on the life and development in towns. The empirical section is formed of semi-structured interviews with the representative of the groups as well as randomly chosen 5 citizens of affected towns. By analysing the answers, it was found that both groups organize social events, which are abundantly attended by the citizens of the given towns, as well as what kinds of events there are and how often they are organized. The event with the highest attendance turned out to be the gamekeeper ball, where MS Březí-Křenice had about 90 people and HS Nupaky had about 150 people. Thanks to the obtained dates, we can conclude that these two above mentioned actors

perform activities that are beneficial to the town development by maintaining the solidarity of citizens, developing the awareness of local nature and maintain it clean and without pollution.

Keywords: actor, regional development, countryside, town, gamekeeping group, gamekeeping, group

Obsah

Seznam použitých zkratk	13
1 Úvod	14
2 Cíl práce a metodika	15
3 Základní pojmy regionálního rozvoje	16
4 Exogenní a endogenní přístup regionálního rozvoje	18
4.1 Teorie regionálního rozvoje	18
4.1.1 Regionální politika Evropské unie.....	19
4.1.2 Dokumenty regionálního rozvoje ČR a EU	21
4.1.3 Fondy EU	23
4.2 Klasifikace území ČR	25
4.2.1 Vymezení venkovského prostoru.....	27
5 Aktéři regionálního rozvoje	28
5.1 Klasifikace aktérů rozvoje.....	28
5.1.1 Kategorizace aktérů rozvoje venkova.....	29
5.1.2 Úrovně aktérů rozvoje venkova	30
5.2 Myslivecké a na myslivost navazující organizace	32
5.2.1 Myslivost	32
5.2.2 Myslivecká legislativa	33
5.2.3 Myslivecké spolky a organizace na myslivost působící	33
5.2.4 Myslivecký spolek	34
5.3 Souhrn teoretické části	35
6 Sekundární a komparativní analýza dat o aktérech obcí Březí, Křenice a Nupaky	36
6.1 Základní charakteristika obcí Březí, Křenice a Nupaky	36
6.1.1 Vybavenost obcí Březí, Křenice a Nupaky.....	41
6.2 Přehled aktérů v obcích	42
6.3 Informace o aktérech a jejich aktivitách	43
6.4 Základní charakteristika MS Březí-Křenice a HS Nupaky a následná komparace jejich činností	48
6.4.1 Vybavenost MS Březí-Křenice a HS Nupaky	50
6.4.2 Činnosti a aktivity MS Březí-Křenice a HS Nupaky	51

6.4.3	Financování MS Březí-Křenice a HS Nupaky	52
6.4.4	Souhrn sekundární a komparativní analýzy dat	54
7	Empirické šetření o činnosti MS Březí-Křenice a HS Nupaky.....	56
7.1	Rozhovor se zástupci MS Březí-Křenice a HS Nupaky.....	56
7.2	Rozhovor s obyvateli obcí Březí, Křenice a Nupaky	58
7.3	Souhrn získaných dat z polostandardizovaných rozhovorů	60
8	Závěr	61
9	Seznam použitých zdrojů	64
9.1	Knižní zdroje.....	64
9.2	Zákony.....	65
9.3	Internetové zdroje.....	65
	Přílohy	67

Seznam obrázků

Obrázek 1	Kraje a okresy ČR.....	27
Obrázek 2	Umístění obce Březí	36
Obrázek 3	Vlajka obce Březí	37
Obrázek 4	Umístění obce Křenice	38
Obrázek 5	Znak obce Nupaky	39
Obrázek 6	Umístění obce Nupaky	39
Obrázek 7	Mapa území MAS Říčansko.....	41

Seznam tabulek

Tabulka 1	Vývojové etapy ekonomických teorií regionálního rozvoje.....	19
Tabulka 2	Úrovně regionální politiky a její nositelé.....	20
Tabulka 3	Cíle Strategie regionálního rozvoje za období 2007-2013 a 2014-2020	22
Tabulka 4	Klasifikace ČR dle NUTS.....	25
Tabulka 5	Aktéři dle teorií regionálního rozvoje.....	29
Tabulka 6	Aktéři dle úrovně a typu sektoru.....	29
Tabulka 7	Spolky na venkově	32
Tabulka 8	Obec Březí, Křenice i Nupaky (NUTS).....	37
Tabulka 9	Vybavenost obcí Březí, Křenice a Nupaky	41

Tabulka 10 Aktéři obce Březí	42
Tabulka 11 Aktéři obce Křenice	43
Tabulka 12 Aktéři obce Nupaky	43
Tabulka 13 Charakteristika MS Březí-Křenice a HS Nupaky	49
Tabulka 14 Vybavenost spolků.....	50
Tabulka 15 Veřejné činnosti a aktivity MS Březí-Křenice a HS Nupaky	51
Tabulka 16 Přehled příjmů a výdajů MS Březí-Křenice.....	52
Tabulka 17 Přehled příjmů a výdajů HS Nupaky	53

Seznam použitých zkratk

EU – Evropská unie

LAU – Místní správní jednotka

NUTS – Nomenklatura územních statistických jednotek

MS – Myslivecký spolek

HS – Honební společenstvo

SRR – Strategie regionálního rozvoje

MZe – Ministerstvo zemědělství

IROP – Integrovaný regionální operační program

LEADER – Iniciativa propojení rozvojových aktivit a venkovské ekonomiky

MAS – Místní akční skupina

1 Úvod

Pro bakalářskou práci jsem si záměrně vybrala téma aktérů lokálního rozvoje, a to konkrétně dva myslivecké spolky: MS Březí – Křenice a HS Nupaky. Důvodem výběru právě těchto dvou aktérů je i mé vlastní aktivní působení v jednom ze spolků, a to konkrétně v MS Březí – Křenice. Ráda bych tudíž porovнала působení a aktivity, které tyto spolky provozují na svém území, vzájemně je porovнала a následně zhodnotila.

Budu tedy spolky porovnávat mezi sebou v několika různých oblastech jejich aktivit jako např. vzájemná spolupráce, příspěvky pro kulturní oblast života v obci, tak i pro krajinnou oblast a zapojení se do rozvoje obcí jejich působení. K tomu přispějí pohledy jak samotných členů spolků, tak i místních obyvatel lokalit ve kterých spolky působí.

Jedním z důvodů pro zabývání se tímto tématem je zjistit, vnímání aktivit spolků na dění, jelikož právě česká myslivost je zapsána na seznamu nehmotného kulturního dědictví České republiky. Dále také kvůli tomu, že obce, v kterých působí oba spolky, jsou od sebe vzdáleny jen pouhých pár kilometrů a je zde zajímavé sledovat jejich vzájemné ovlivňování. Dalším důvodem je pak samozřejmě zabývání se této problematiky v rámci studia na České zemědělské univerzitě v Praze pro obor Veřejné správy a regionálního rozvoje. Díky tomu je pro mne zajímavější možnost nahlédnutí do samotného fungování státních organizací, pod které částečně právě tyto spolky spadají. A hlavními důvody jsou, že bydlím v obci Křenice a osobně se účastním mysliveckých aktivit, jelikož sama neoficiálně působím v MS Březí – Křenice, ve kterém je předsedou rodinný příslušník a celkově působení naší rodiny v tomto spolku sahá až k začátkům vzniku spolku. Důvodem, proč jsem k MS Březí – Křenice zvolila jako další spolek HS Nupaky, je vysoký počet známých myslivců v tomto spolku a osobní zkušenosti s tímto spolkem mám.

Doufám, že z mé práce si odnesu lepší poznání činnosti aktérů, tak i lepší porozumění celkovému fungování různých úrovní na aktérskou činnost.

2 Cíl práce a metodika

Cílem předkládané bakalářské práce je identifikace, jak Myslivecké spolky Březí – Křenice a HS Nupaky ovlivňují lokální život, společnost a zda přispívá rozvoji dané lokality, ve kterých vykonávají své aktivity. Dále je cílem zjištění všech aktivit, které myslivecké spolky vykonávají, se zaměřením na aktivity vyvinuté z vlastní činnosti pro veřejnost.

Teoretická část bakalářské práce (jako předpoklad zpracování části empirické), vychází z prostudování odborné literatury, odborných zdrojů, materiálů a dokumentů, vztahující se ke sledované problematice, vymezení základního pojmosloví, spojené s rozvojem venkova, lokálním aktérstvím, spolkovou činností a činností Mysliveckých spolků.

Dále následuje sekundární a komparativní analýza dat zaměřující se na základní charakteristiku obcí Březí, Křenice, Nupaky a dalších lokalit spadajících do honitby tohoto spolku, na kterých Myslivecký spolek působí. Vymezení a přiblížení aktivit vykonávaných v těchto lokalitách Mysliveckými spolky. Pro které práce čerpá ze znalostí a zkušeností samotných členů MS Březí-Křenice a HS Nupaky a několika vybraný obyvatel obcí.

Empirická část je formou polostrukturovaných rozhovorů, které se snaží zjistit vnímání obyvatel daných lokalit na aktivity prováděné MS Březí – Křenice, tak i samotných členů spolku, kteří odborně vyhodnotí a popíší dané aktivity. Získaná data pomocí polostrukturovaných rozhovorů budou dále zpracována, analyzována, vyhodnocena a interpretována.

3 Základní pojmy regionálního rozvoje

Regionalizace je tedy „zpracování informací o rozmístění předmětů a jevů na zemském povrchu. Při regionalizaci vyděluje regionální geografie každý region z kontinua geosystémů, kterým je krajinná sféra. Vydělení geografických regionů se zpravidla provádí na základě dvou hledisek, a to: **objektivního**, tj. pevnosti vazeb mezi složkami regionů; **subjektivního**, tj. na základě úkolů výzkumu“ (Wokoun, 2011).

Regionalismus jako úsilí o zvýšení samostatnosti a nezávislosti oblastí se stanou o to být plnoprávními aktéry. Jde o snahu regionů o decentralizaci a vyšší míru kompetencí (Žižka, 2013).

K definici regionálního rozvoje je nutné nejdříve definovat pojem region. **Region** je území, oblast či místo, které je definováno společnými znaky, které ho odlišují od okolí. Region pak dále definuje právě jeho hranice, struktura a řád (Stejskal a další, 2009).

Regionální rozvoj je tedy ekonomický rozvoj daného regionu, a to jak využitím místního rozvojového potenciálu, tak i socioekonomického spolu s úrovní regionu. A to např. za účely – konkurenceschopnosti, kvality života, sociální úrovně, ekonomické, environmentální atd. (Stejskal a další, 2009).

Zákon o **krajích** definuje kraj jako územní společenství občanů s právem na výkon samosprávy, veřejnoprávní korporaci s jeho vlastním majetkem a příjmy se kterými hospodář podle vlastního rozpočtu, vystupuje pod svým jménem, je spravován zvoleným zastupitelstvem s orgány kraje, do kterých spadá rada kraje, hejtman kraje, krajské úřady a zvláštní orgán kraje. Kraj má povinnost se starat o potřeby svých občanů a rozvoj území (Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích).

Obec zastupuje základní a také nejnižší územní jednotku v České republice. V rámci Evropské unie je obec označována dle nomenklatury územních statistických jednotek NUTS za LAU 2. Obec je vymezena hranicí, pečuje o potřeby svých občanů, o rozvoj území. Obec samostatně spravuje své záležitosti a státní orgány mohou zasahovat pouze tehdy, kdyby to vyžadovala ochrana zákona, a to jen určitým způsobem, který stanoví zákon (zákon č. 128/2000 Sb. o obcích).

Dobrovolný svazek obcí, „obce mají právo být členy dobrovolného svazku obcí (dále jen „svazek obcí“) za účelem ochrany a prosazování svých společenských zájmů. Obce

mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce“ (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Venkov *„obydlený prostor mimo městské lokality tradičně charakterizovaný orientací na zemědělství a menší hustotou obyvatel, ale i jiným způsobem života, většinou propojeným s přírodou, a také jinou soc. strukturou ve srovnání s městem“ (Petrušek, 1996, str. 1380).*

Vesnice je základní jednotkou venkovského prostoru, která má vlastní kulturu a funkce. Typickými zástavbami v této oblasti jsou rodinné domy, poté silná vazba na rodinu a celkově široké sociální vazby mezi obyvateli. Vesnice bývaly orientovány na zemědělství, ale tato vazba v dnešní době už značně oslabil (Petrušek, 1996).

Definice **lokality** dle marxistického přístupu je definována prostorovou výslednicí vztahů mezi kapitálem společenskými vztahy. Definice podle Anthonyho Giddense je založena na způsobu lokalizovaných sociálních interakcích, rutinním chování a praktikách aktérů, které pomáhají vytvářet charakter daného místa (Blažek a další, 2002).

Místní akční skupiny (MAS) jsou zprostředkovatelé podporovaných strategií místního rozvoje, bez závazné právní formy. Podle metody LEADER musí tvořit alespoň polovina členů skupiny podnikatelé, neziskové organizace nebo občané. Pokud se stane, že počet obcí na území MAS přesáhne počet subjektů mimo veřejnou správu, nastoupí namísto obcí svazek obcí, kde jsou obce zainteresovány. Dochází zde k propojování veřejného a soukromého sektoru, jelikož se zde zapojuje podnikatelská sféra, která poukazuje na realistické uchopení možností v regionů a provazuje zde představy veřejné správy. Zástupci veřejné správy, dostávají informace o budoucích záměrech podnikatelů a mohou tím pomoci k vytvoření vhodného prostředí pro jejich realizaci (Svobodová, 2011).

Spolek *„specifická sociální skupina charakterizována společnými zájmy a vymezenými pravidly vzájemného styku členů. Spolky bývají často organizacemi se samostatnou právní subjektivitou. Členství ve spolku je dobrovolné a spolková činnost se provádí podle přijatého programu a na základě stanov. Spolek je charakterizován jednak těsnými vztahy a vazbami mezi jedinci, jednak tím, že se řídí stanovami pravidly, že jeho činnost je uspořádána vědomě a má tedy rysy společnosti“ (Petrušek, 1996, str. 1208).*

Podoba dnešních spolků a jejich právní úprava je dána Novým občanským zákoníkem, Zákon č. 89/2012 Sb.

4 Exogenní a endogenní přístup regionálního rozvoje

Exogenní přístup se orientuje na vnější prostředí, regionální politiku. Ta uplatňuje nástroje k podpoře regionálního rozvoje pomocí centrálních orgánů. Exogenní přístup je zaměřený na výrobní faktory (kapitál, práce) a předpokládá jejich nedostatek. Při investování se pak klade důraz právě na investice do technicko-ekonomické oblasti a důraz na zemědělství, jako na hlavní indikátor rozvoje venkovské lokality. Snaží se veškeré chybějící prostředky zavést do potřebné lokality. Výkonnými subjekty rozvoje v tomto přístupu jsou globální firmy, které místo reakce na podmínky daného prostředí (endogenní přístup), tak diktují podmínky (Hudečková a další, 2015).

Endogenní přístup se zaměřuje na vnitřní prostředí, lokalitu a její obyvatele, především na faktory lidského a znalostního kapitálu. Zde jde soukromé i společenské náklady a výnosy investic, které směřují do fyzického kapitálu, lidského a znalostního. Existuje zde i teorie o tom, že úsilí vynaložené jedincem na rozšíření svých vědomostí, může zvýšit produktivitu i ostatních (Stejskal a další, 2009).

Endogenní regionální rozvoj je decentralizovaný (přenesená moc na lokální úřady), investice jsou více zaměřeny na věci nehmotného charakteru např. vzdělání, rekvalifikace atd. Důraz na komplexnější chápání regionálního rozvoje, od zemědělství na vnitřní zdroje, které jsou vedeny lokálními aktéry. Je zde snaha o komunikační kanály a sociální sítě mezi lokálními aktéry, kteří zapojují obyvatele do plánování rozvojových aktivit a následně spolu pracují s vyššími úrovněmi orgánů státní správy (Bernard, 2010).

4.1 Teorie regionálního rozvoje

Jedním ze základních možností dělení teorií regionálního rozvoje je na konvergenční a divergenční teorie. Zástupci konvergenční teorie zastávají názor, že přirozeností regionálního rozvoje je vyrovnávání rozdílů regionů. Divergenční teorie se přiklání k tomu, že během rozvoje může docházet k většímu prohlubování rozdílů mezi regiony (Blažek a další, 2002).

Regionální politika v tomto případě slouží jako součást ekonomických a sociálních politiky. Pomocí regionální politiky státy projevují snahu o dosažení národních cílů (ekonomický růst, sociální a politická stabilita, rovnost šancí obyvatel, rozdělování příjmů

spravedlivě). Základní cíl této politiky směřuje i k vymezení regionům, na které bude aplikována. Prvním typem regionální politiky je strategická, ta představuje konkurenceschopnost státu jako celku, druhým typem je pojišťovací, ta se orientuje na vnitřní soudržnost státu jako celku (Blažek a další, 2002).

Během 20. století prošel regionální rozvoj i regionální politika mnohými změnami, tím i pohledy na konkrétní problematiku vyrovnávání rozdílů mezi regiony, viz následující tabulka (Blažek a další, 2002).

Tabulka 1 Vývojové etapy ekonomických teorií regionálního rozvoje

Obecný přístup	Převažující teorie regionálního rozvoje	Regionální politika
Neoklasický (1920-1940)	Teorie regionálního rovnováhy (zejména tzv. neoklasické modely).	Základní koncept – „dělníci za práci“, používány nástroje zvyšující mobilitu prac. síly.
Keynesiánský (1950-1975)	Teorie regionální nerovnováhy (např. teorie kumulativních příčin, teorie pólů růstu).	„Práce za dělníky“, nástroje podporující příliv investic ze soukromého i veřejného sektoru do problémových regionů (investiční dotace, relokace institucí).
Neomarxistický (1970-1985)	Teorie regionální nerovnováhy (např. teorie nerovné směny).	Návrhy na opatření neomarxisté neformulovali: v některých socialistických zemí byla regionální politika velmi účinná (např. v bývalé ČSSR), ale za cenu ztráty ekonomické výkonnosti a větší konkurenceschopnosti celého státu.
Neoliberalní (1975-)	Teorie regionální rovnováhy i nerovnováhy (např. nová teorie růstu, teorie závislosti na zvolené cestě).	„Podpora lokální iniciativy“, podpora malých a středních firem, decentralizace kompetencí, deregulační opatření.
Institucionální (1980-)	Teorie regionální nerovnováhy (např. teorie průmyslového okrsku, teorie učících se regionů).	„Spolupráce a inovace“, podpora malých a středních firem, šíření inovací, networking, gradualistická proměna místních institucí založená na učení.

Zdroj: (Blažek a další, 2002)

4.1.1 Regionální politika Evropské unie

Dvěma základními hodnotami, ze kterých vychází regionální politika EU, jsou Solidarita a Soudržnost. „*Solidarita představuje pomoc občanům a regionům hospodářsky nebo sociálně znevýhodněným ve srovnání s průměrnou situací členských zemí, soudržnost pak odráží skutečnost, že snižování rozdílů představuje výhodu pro všechny zúčastněné*“ (Stejskal a další, 2009, str. 35).

Tabulka 2 Úrovně regionální politiky a její nositelé

Úroveň	Aplikace	Nositel
Nadnárodní	nezávisle prováděna přímo EU	Evropská komise a další evropské instituce
Národní	prováděna jednotlivými členskými státy, upravena společnými pravidly	Vláda, ministerstva a ostatní orgány státní správy
Regionální	ve většině zemí	Orgány území samosprávy a aktéři (podniky, podnikatelé a instituce)

Zdroj: (Stejskal, 2009, str. 36)

Z tabulky č. 2 vyplývá, že hlavním orgánem v regionální politice je EU, od které se dále pravomoci přenáší v členských státech na vládu a ostatní orgány, které řídí území samosprávný orgán (Stejskal, 2009).

K společné regionální politice byla zřízena, aby státy byly schopny řešit regionální nerovnosti, EU tak přesouvá prostředky z bohatších regionů do chudších, za účelem dostat se na úroveň zbytku EU. Projevuje se zde solidarita a posilování soudržnosti spolu s prohloubením společné identity státu EU. Důkazem její významnosti je právě výše financí, které jsou vyhrazeny k jejímu fungování, pro programové období 2007-2013 se stala nejsilnější politikou. Dnes je spolu s oblastmi ze sociálních a zemědělských politiky i s podporou zaměstnanosti souhrnně nazývána politikou hospodářskou a sociální soudržnosti (HSS). Právě politika HSS odráží princip solidarity EU, a proto je tolik významnou (Wokoun, 2011).

Regionální politika využívá nástroje, které se v prvotním kroku využívají k analýze území a vymezení problémových oblastí, dále pak ke stanovení pobídkových stimulů¹. „V zásadě existuje pět rozsáhlých kategorií regionálních pobídkových stimulů: 1. **kapitálové granty** (pokrývají určité % rozpočtových nákladů projektu); 2. **dotace vztahující se k úrokům nebo půjčkám**; 3. **daňové úlevy**; 4. **zvýhodněné odpisové sazby** (srážky na odpisy); 5. **dotace vztahující se k pracovní síle** (prémie za vytvořená nová pracovní místa)“ (Wokoun, 2011, str. 121). Důležitá je však výše sazby pobídkové prémie, prémieové limity odrážejí limity, které stanovuje Evropská komise navazující na společná pravidla

---

¹ Pobídkové stimuly – ekonomické nástroje k podpoře vybraných problémových oblastí. Rozvoj infrastruktury, podpora podnikání, zlepšení životního prostředí a životní úrovně a podpora rozvoje lidských zdrojů (Wokoun, 2011).

hospodářské soutěže EU. Sazby tak nepředstavují standardně poskytované výše prémie, nýbrž ve skutečnosti často klesají pod danou hranici sazby (Wokoun, 2011).

4.1.2 Dokumenty regionálního rozvoje ČR a EU

248/2000 Sb. Zákon o podpoře regionálního rozvoje je hlavním dokumentem regionální politiky ČR. Zákon upravuje podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji, realizaci podpory a činnost v návaznosti na předpisy EU. Klade si za cíl podporu regionálního rozvoje s důrazem na kvalitu života a životního prostředí spolu s využitím místního potenciálu. Oblasti, které zákon podporuje, podrobněji vymezuje Strategie regionálního rozvoje se strategií rozvoje územního obvodu kraje vždy na konkrétní programové období EU (Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, § 8).

Dalšími klíčovými zákony jsou pak zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích atd.

Strategie regionálního rozvoje (SRR), neboli základní koncepční dokument pro regionální rozvoj a nástroj pro realizaci regionální politiky. Udává, jak bude stát přistupovat k podpoře, stanovuje rozvojové cíle a zásady pro naplnění programů regionálního rozvoje, konkrétně s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj. SRR se konstruuje v souladu s cíli EU, v jejím obsahu² jsou tak stanoveny kroky k předložení Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR) vládě ke schválení (Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, § 8).

Z dvou nejbližších programové období 2007-2013 a 2014-2020 viz Tabulka č. 3, je patrná hierarchie cílů.

---

² „Obsah strategie regionálního rozvoje: a) analyzuje stav regionálního rozvoje, b) stanoví republikové priority a strategické cíle regionální politiky pro zajištění dynamického a vyváženého rozvoje území, c) stanoví podklady pro vymezení priorit podpory regionálního rozvoje prostřednictvím fondů Evropské unie, d) stanoví podmínky pro vymezení státem podporovaných regionů, e) vymezuje nástroje k realizaci stanovených priorit a cílů, f) stanoví zaměření programu regionálního rozvoje Ministerstva, g) vymezuje úkoly ostatních dotčených ústředních správních úřadů k zabezpečení realizace stanovených priorit a cílů, h) stanoví způsob sledování a vyhodnocování účinnosti Strategie regionálního rozvoje, i) obsahuje doporučení krajům pro zaměření jejich rozvoje“ (Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, § 8).

Tabulka 3 Cíle Strategie regionálního rozvoje za období 2007-2013 a 2014-2020

Cíle	SRR 2007-2013	SRR 2014-2020
Globální	vyvážený, harmonický a udržitelný rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva	zajistit dynamický a vyvážený rozvoj území České republiky se zřetelem na kvalitu života a životního prostředí, přispět ke snižování regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti jednotlivých územně správních celků (územních jednotek)
Strategické cíle	<u>Rozvojově zaměřený</u> - zvýšení ekonomického a environmentálního potenciálu, konkurenceschopnosti a sociální úrovně regionů ČR na úroveň srovnatelnou s vyspělými regiony Evropy	<u>Cíl 1:</u> Podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů (růstový cíl)
	<u>Disparitně zaměřený</u> - zastavení růstu a postupné snižování nepřiměřených regionálních disparit a využívání specifík území	<u>Cíl 2:</u> Zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů (vyrovnávací cíl)
	<u>Instrumentální</u> - institucionálního a finančního zabezpečení strategie	<u>Cíl 3:</u> Posílit environmentální udržitelnost (preventivní cíl) <u>Cíl 4:</u> Optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (institucionální cíl)
Prioritní oblasti	Evropský a národohospodářský strategický rámec	Regionální konkurenceschopnost
	Ekonomika regionů	Územní soudržnost
	Lidé a osídlení	Environmentální udržitelnost
	Infrastruktura	Veřejná správa a spolupráce
	Příroda, krajina a životní prostředí	
	Cestovní ruch	
	Kultura	
Problémová území		

Zdroj: Vlastní zpracování dle SRR 2007-2013 (str. 76-92) a 2014-2020 (str. 78-96) (databaze-strategie.cz, 2020)

Lisabonská strategie si v roce 2010 kladla za cíl stát se nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější ekonomikou světa. Dalšími cíli byla snaha dosažení udržitelného hospodářského růstu s ohledem na sociální soudržnost a životní prostředí. Kladla si také za požadavek, aby EU tyto snahy uskutečnila jako jeden celek. Lisabonská strategie byla nakonec ale nahrazena Evropou 2020, ovšem pro programové období 2007-2014 tvořila cíle pro investování členských států (DotaceEU.cz, 2020).

Strategie Evropa 2020 vznikla na základě vyřešení nedostatků, které plynuly z předchozí Lisabonské strategie. Zaměřuje se na hospodářský růst na principech udržitelnosti, znalostech ekonomiky a podpoře začleňování. Strategie se na základě tohoto

zaměření klade 5 hlavních cílů³, které byly schváleny Evropskou radou a členské státy zároveň vyzvány k vyplnění těchto cílů (Vláda ČR, 2020).

Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020 (Dohoda) představuje dokument, jenž zastřešuje čerpání finančních prostředků z fondů EU (Strukturálních a investičních). Vypracovávají ho členské státy EU pro své cíle a priority, tak aby byly efektivně využity finanční prostředky a naplněna strategie Evropa 2020 a zároveň nahrazen Národní strategický a referenční rámec z programového období 2007-2013. Dohoda zkoumá socioekonomickou situaci, disparity působící na daném území a rozvojové potřeby a potenciál (Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020). „*Pod vedením MMR byla Dohoda o partnerství připravována v rámci širokého partnerství, které zahrnovalo zástupce Evropské komise, ostatních resortů, regionálních i místních samospráv, zaměstnavatelských i zaměstnaneckých svazů, neziskového sektoru, akademické sféry a mnohé další. Dohoda o partnerství je tedy dokument založený na široké shodě všech zainteresovaných aktérů v České republice. Právě na tento aspekt kladlo MMR během celé doby přípravy maximální důraz*“ (DotaceEU.cz, 2020). Dohoda je po jejím zhotovení předložena ke schválení Evropské komisi. Může být v průběhu programového období aktualizována, tak aby byla vzájemná shoda s programovými dokumenty, tak aby bylo zajištěno naplnění daných cílů. Do konce roku 2018 byli celkem provedeny 4 revize neboli aktualizace, které schválila Evropská komise.

ČR bylo na tyto účely vyhrazeno zaokrouhleně 24 miliard eur. Z Dohody pak vychází i jednotlivé programové dokumenty, které z ní obsahově i svým zaměřením vycházejí (DotaceEU.cz, 2020).

4.1.3 Fondy EU

Regionální politika je zaměřena na všechny regiony a města nacházející se v EU, cílí na vytváření nových pracovních míst, schopnost konkurenceschopnosti firem, hospodářský

---

³ „1. dosažení 75% zaměstnanosti od 20 do 64 let; 2. lepší podmínky pro výzkum a vědu a investice veřejné i soukromé dosahující v úhrnu 3% HDP; 3. snížení o 20% emisí skleníkových plynů, zvýšit využití energie z obnovitelných zdrojů na 20% a zvýšit energetickou účinnost o 20%; 4. zlepšení úrovně vzdělání; 5. podpora sociálního začlenění osob ohrožených chudobou o 20 milionů.“

růst, udržitelný rozvoj a v neposlední řadě zlepšování kvality života. Tyto cíle jsou realizovány prostřednictvím fondů, z kterých se čerpají finanční prostředky a jsou spravovány Evropskou komisí. EU stanovuje specifické cíle a podmínky čerpání financí v jednotlivých programové obdobích. Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) a Evropský sociální fond (ESF) jsou tzv. strukturálními fondy, které mají financovat právě hospodářské a sociální restrukturalizace v rámci celé EU, jako je infrastruktura a zaměstnanost. Společně pak s Fondem soudržnosti (Kohezní fond), Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropským námořním a rybářským fondem (ENRF) utváření celek ESIF – Evropské strukturální a investiční fond. Investice z Fondu soudržnosti putují do dopravních sítí a životního prostředí, z EZFRV proudí investice do zemědělství za účelem odolnosti a inovativnosti, z ENRF se podporuje udržitelný a konkurenceschopný rybolov s akvakulturou v rámci celé EU. Všechny tyto fondy se snaží dosáhnout cílů strategie Evropa 2020 (Euroskop.cz, 2020).

V programové období 2007-2013 byl odborným orgánem vlády Řídící a koordinační výbor pro programové období 2014-2020 tento orgán nahradila Rada pro Evropské strukturální a investiční fondy (Rada pro ESI fondy). Předsedou této Rady je předseda vlády, výkonný místopředseda pak ministr pro místní rozvoj (Euroskop.cz, 2020).

Fond solidarity EU (FSEU), původně určený na pomoc po povodních roku 2002, nyní je využíván na pomoc evropským oblastem postižených katastrofou. Pokud jsou postižené země EU nebo země, které žádají o členství, závažnou přírodní katastrofou, která má závažné důsledky pro život, tak FSEU doplní opatření států. Přispěje na čisticí práce, pomoc s obnovou infrastruktury nebo zajištění dočasného ubytování (Euroskop.cz, 2020).

EFRR přispívá na zvýšení konkurenceschopnosti spolu s vytvářením pracovních míst v celé EU. Opatření tohoto fondu vedou k řešení problémů hospodářského, environmentálního a sociálního charakteru. Zvláště se pak specializuje na udržitelný rozvoj měst, zaměřuje se na specifické rysy konkrétního území, jako je znevýhodnění kvůli přírodním a zeměpisným podmínkám (Euroskop.cz, 2020).

4.2 Klasifikace území ČR

Obecně se regiony vymezují velmi problematicky, jelikož se tento termín používá v mnoha různých kontextech, definují se pro různé potřeby nejrůznějších vědních disciplín či potřebu veřejné správy a rozvoje. Klasifikací území je snaha o vyzdvižení typických rysů regionů. Samotné dělení pak ovlivňují nejrůznější faktory jako např. historické, geografické, sociologické, ekonomické atd. (Žižka, 2013).

Klasifikace dle NUTS

Čerpání dotací z fondů EU je podmíněno rozložením daného území, kam finance poputují. Kvůli tomuto je důležité klasifikovat území a rozdělit jej dle pravidel do menších samosprávných celků. Jelikož má každá členská země EU jiný systém správního členění, tak bylo nutné přijít s jednotným rozlišením. Od roku 1988 se tedy zavedlo pro statistické monitorování a analýzu sociální a ekonomické situace členění pro jednotlivé regiony dle NUTS (nomenklatura územních statistických jednotek).

Dle tohoto členění podle počtu obyvatel existují jednotky NUTS a dvě úrovně LAU (místní správní jednotka), které jsou v jednotlivých členských státech dobrovolné. Tabulka 4 představuje přehled údajů z roku 2018, **regiony soudržnosti** (Severozápad, Jihozápad, Střední Čechy, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko, Praha), **kraje** (Karlovarský, Ústecký, Plzeňský, Jihočeský, Středočeský, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský, Olomoucký, Zlínský, Moravskoslezský) (Euroskop.cz, 2020).

Tabulka 4 Klasifikace ČR dle NUTS

Název	Počet obyvatel	Příklad (počet)
NUTS 0	stát	národní stát
NUTS 1	3-7 milionů	Česká republika
NUTS 2	0.8-3 milionů	regiony soudržnosti (8)
NUTS 3	150-800 tisíc	kraje (14)
LAU 1	okresy	okresy (77)
LAU 2	obce	obce (6258)

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (www.czso.cz, 2020)

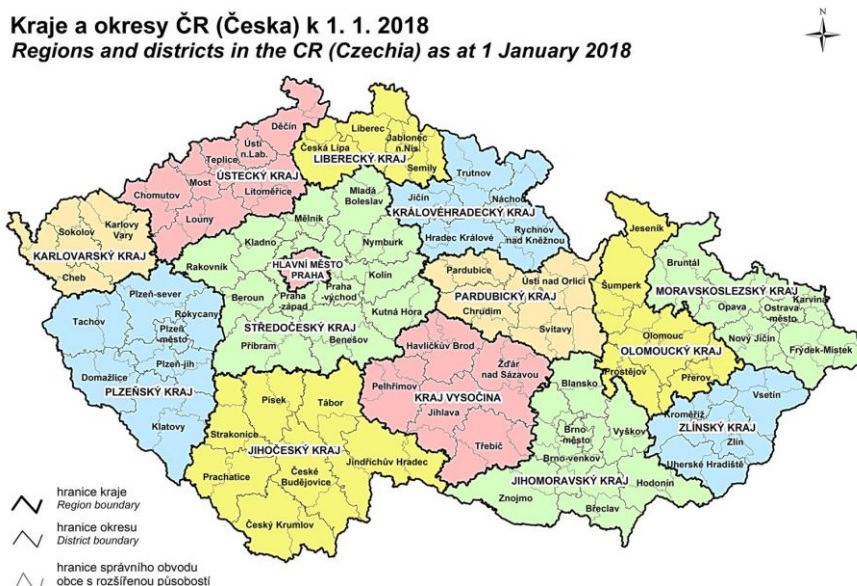
Regiony se soustředěnou podporou státu

Nejproblémovější části ČR, vymezeny v zákoně č.248/2000Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Podpora si klade za cíle pomoci posílit potenciál regionů spolu se snížením rozdílů mezi ekonomicky silnějšími regiony, proto bývají na zařazené okresy a obvody více soustředěny dotační programy. Regiony se dle svého charakteru člení na 1. *Strukturálně postižené*: regiony s vysokým zastoupením těžebního a těžkého průmyslu, 2. *Hospodářsky slabé regiony*: nízká životní úroveň, vysoká nezaměstnanost s nízkou ekonomickou výkonností, používají se zde především ukazatele hospodářské úrovně a struktury a úrovně příjmů obcí a obyvatel, 3. *Venkovské a ostatní regiony*: oblasti s nižším stupněm urbanizace, nízká hustota zalidnění, odliv obyvatel a vyšší podíl zaměstnanosti v zemědělství, často sem patří právě pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony s narušeným životním prostředím, atd. (Žižka, 2013).

Metodika OECD

OECD typologie regionů pro uplatnění společné zemědělské politiky a rozvoje venkova. Typologie vychází z hustoty obyvatelstva na úrovni obcí, a to dle metodiky NUTS. Obce s méně než 150 obyvateli/km² jsou vymezeny jako venkovské, regiony s podílem obyvatelstva ve venkovských obcích činí méně, než 15% jsou převážně městské, regiony s podílem obyvatelstva ve venkovských obcích mezi 15% až 50% jsou smíšené a posledními regiony jsou ty s podílem obyvatelstva ve venkovských obcích více než 50%. V ČR je dle této typologie je jen jeden region převážně městský, a to Praha a jen jeden převážně venkovský, a to kraj Vysočina, ostatní pak spadají do regionů významně venkovských nebo-li smíšených (Žižka, 2013).

Obrázek 1 Kraje a okresy ČR

Zdroj: ČSÚ (www.czso.cz, 2020)

4.2.1 Vymezení venkovského prostoru

Není dáno jedno konkrétní vymezení venkova, ale lze použít přístupu podle hlavního účelu, za kterým chceme venkov vymezit. Tyto přístupy se dají zjednodušeně rozdělit dle velikosti sídel a jejich vazbou na prostorovou strukturu, charakteru krajiny vycházejícího ze vztahu lidí a přírodního prostředí, charakteru sídel a tamního života spolu se zaměstnaností v sektorech, případně jiné přístupy. Venkovský prostor slouží jako soubor, v jehož rámci nabývá krajina a sídla venkovských znaků celkově tak tvoří samotnou podobu venkova. Zahrnuje pak konkrétně venkovské obce, a dokonce i malá města, jež tvoří společně funkční celek (Bínek a další, 2009).

Své vlastní přístupy a definice má pak právě EU, Evropská komise totiž zdůraznila, že území venkova má jedinečný kulturní, hospodářský a sociální potenciál spolu s výjimečnou pestrostí aktivit a přírodním bohatstvím. Toto je důvodem použití klasifikace, jež se zakládá na stupni integrity regionu do národní ekonomiky. Ta poté

sleduje *venkovský prostor* (prostor, kde výrazně převládá zaměstnanost v sekundárním a terciálním sektoru), *přechodný venkovský prostor* (zaměstnanost v primárním a sekundárním sektoru), *odlehlý venkovský prostor* (zde převažuje zaměstnanost v primárním sektoru).

Dokonce Program rozvoje venkova ČR 2007–2013 používá při vymezení venkovského prostoru počet obyvatel a hustotou zalidnění na km². Tento dokument tedy člení venkovské oblasti na *příměstský venkov* (území s více než 50 000 obyvateli), *odlehlý venkov* (území, na kterém jsou nepříznivé sociálně-ekonomické charakteristiky pro obyvatele a jejich osídlení), *mezilehlý venkov* (zde patří zbytek území ČR) (Žižka, 2013).

„Typologie EDORA vymezuje smíšené převážně venkovské regiony NUTS 3 podle strukturálních typů na zemědělské regiony, spotřební venkov, diverzifikovaný venkov se silným sekundárním sektorem a diverzifikovaný venkov se silnými tržními službami. Na území České republiky se typicky zemědělské regiony nevyskytují vůbec, 8 krajů spadá pod diverzifikovaný venkov se silným zpracovatelským průmyslem, 4 kraje spadá pod spotřební venkov a Jihomoravský kraj patří do kategorie regionů diverzifikovaných se silným sektorem tržních, soukromých služeb“ (Žižka, 2013, str. 43).

5 Aktéři regionálního rozvoje

Následující kapitola pojednává o dělení aktérů regionálního rozvoje spolu s charakteristikou a rozdělením veřejné správy.

5.1 Klasifikace aktérů rozvoje

Aktéry lze definovat jako instituce nebo jednotlivce, jenž zasahují svými aktivitami do dění na určitém území a jsou jeho součástí. Dá se tedy říct, že do rozvoje území vstupují různé subjekty s různě silnou mocí na rozvoj a vývoj. Díky této rozmanitosti se naskytuje nepřeborné množství impulzů k novým aktivitám subjektů a spolu s tím i tvorbě nových pracovních míst. Aktéři, kteří mezi sebou spolupracují, přinášejí zlepšení situace na lokálním trhu práce a usilují o zvýšení uplatnění lidského potenciálu, rozšíří se tak další možnosti k využití znalostí a schopností k zabezpečení žádoucích podmínek života člověka (Binek a další, 2009).

5.1.1 Kategorizace aktérů rozvoje venkova

S ohledem na 5 kapitolu a konkrétně na podkapitolu s teoretickými přístupy v regionálním rozvoje lze tak aktéry identifikovat viz Tabulka 5 (Hlaváček, 2012).

Tabulka 5 Aktéři dle teorií regionálního rozvoje

Kategorizované přístupy v regionálním rozvoje	Klíčoví aktéři
Keynesiánský	firmy z vybraných odvětví, stát
Neomarxistický	Stát, státní firmy, nadnárodní korporace, odborové organizace
Neoliberální	Subjekty ze soukromého sektoru, racionálně jednající jednotlivci, inovativní firmy (technologické)
Institucionální	Instituce, malé flexibilní a inovativní firmy, podpůrné veřejné organizace a agentury

Zdroj: Hlaváček 2012 (str. 30) dle Blažka, Uhlíře 2011

Základní rozdělení aktérů vychází z hierarchického postavení subjektů v rámci správní organizace území, a to poté dělí jednotlivé úrovně veřejné správy s ohledem na jejich působnost: Lokální, Regionální, Národní.

Dle fungování a struktury rozlišujeme aktéry na: Institucionalizované (instituce veřejné správy, neziskové organizace, které mají širší působnost), Částečně institucionalizované (především neziskový sektor), Neformální (zájmové skupiny, občané).

Dělení se zaměřením na vzájemnou ochotu spolupráce aktérů na rozvoji a jejich konceptu činností: rozvoj venkova jako celku, rozvoj konkrétní oblasti žití na venkově, rozvoj konkrétního odvětví.

U aktérů především platí, čím jsou blíže ke konkrétnímu prostoru, tím je jeho dopad na dění v této lokalitě větší a účinnější. Kvůli tomu je velmi důležité vzhledem k rozvoji území, aby byl vytvořen flexibilní systém aktérů v rámci jejich závislosti na úrovni působení a samotného charakteru konkrétních subjektů (Binek, a další, 2009).

Tabulka 6 Aktéři dle úrovně a typu sektoru

Úroveň	Sektory		
	Veřejné	Podnikatelské	Neziskové
Národní	Ministerstva	Celostátní zájmová uskupení	Spolky, svazy, sítě
Krajská	Kraj, vysoké školy, krajská informační střediska	Podnikatelská sdružení	Nezisková sdružení

Lokální	Obce, MAS a obcí zřizované organizace	Podnikatelé, zemědělci	Zájmová sdružení, spolky
---------	--	------------------------	-----------------------------

Zdroj: (Binek a další 2009, str. 41)

Pro viz Tabulka 6 je **veřejný sektor** vyznačován jako veřejná správa, právě proto, že je pro něj typické podílení se na vytváření podmínek a prostředí pro rozvoj venkova přímo i nepřímo. Vymezení tohoto sektoru je dle skutečnosti, že je řízen veřejnou správou, rozhoduje se o něm pomocí veřejné volby, spadá pod veřejnou kontrolu a také je financován veřejnými financemi. Struktura aktérů ve veřejném sektoru, je od nejvyšší úrovně (jako jsou ministerstva), přes úroveň krajů až po lokální úroveň. Subjekty působící na nejvyšších a střední úrovni realizují při rozvoji venkova využívání finančních zdrojů (kterými mohou být fondy EU), a subjekty lokální úrovně uplatňují dané aktivity přímo na konkrétním území, díky tomu mohou přímo ovlivnit jeho rozvoj. **Podnikatelský sektor** býval dříve na venkově zastoupen především zemědělstvím a lesnictvím, ve kterém byla i nejvyšší zaměstnanost, dnes už tomu tak není, ale stále zemědělství i lesnictví je nepostradatelnou součástí. **Neziskový sektor** v posledních letech velmi pozitivně působí na rozvoj venkova. Veřejný sektor není tak úzce vyprofilován a podnikatelský sektor má za cíl dosažení zisku, kdež to neziskový sektor si klade za cíl přímo dosažení užítku. Jedná se zde o různé druhy organizací: rozvojové (Centrum pro komunitní plánování), zájmové (myslivci, hasiči), sportovní (Sokol, sportovní kluby), nadace (nadace ČEZ). Prolínání se a vzájemná forma spolupráce může mít podobu stanovenou (např. Public-Private-Partnership) nebo volnou podobu a ta si zakládá na vzájemné důvěře a pochopení (Binek a další, 2009).

5.1.2 Úrovně aktérů rozvoje venkova

Národní úroveň

Venkov je primárně rozdělen mezi MZe a MMR, ale určitý vliv mají i jiná ministerstva.

MZe je ústřední orgán státní správy pro oblast zemědělství, potravin, vodohospodářství, správy lesů, myslivosti a rybářství. Pro program rozvoje venkova ČR 2007-2013 je snaha o změnu zaměření ze zemědělství na politiku rozvoje venkova. Ministerstvo působí v regionech pomocí regionálních pracovišť a ústředních orgánů jako je např. krajská veterinární správa.

MMR disponuje programem obnovy venkova spolu se soutěží Vesnice roku (Binek a další, 2009).

Krajská úroveň

Hlavním článkem pro rozvoj venkova na této úrovni, jsou samosprávné orgány krajů neboli krajská zastupitelstva, která mají samostatnost a rozpočtové prostředky k vytváření vlastní politiky a podpůrných programů. Kraje spolupracují na vyšší úrovni především s MMR, dále pak s územními svazky obcí, Krajskými hospodářskými komorami, spolky pro obnovu venkova ČR a dále mají kraje zájem o spolupráci s podnikateli, pro rozvoj zemědělství a zpracovatelského průmyslu. Proto v jednotlivých krajích vznikla Krajská informační střediska pro rozvoj zemědělství a venkova (KIS). KIS slouží jako zprostředkovatel pro veřejnost o cílech Společné zemědělské politiky, postupech k naplnění rozvoji venkova i k ochraně spotřebitelů. Mezi její hlavní úkoly patří rychlá možnost informovat o novinkách a možnostech, elektronickou formou komunikace (Binek a další, 2009).

Místní úroveň

Vliv zde mají obce ve své samostatné působnosti spolu s příslušným krajem. Obce se snaží podporovat rozvoj podnikatelských aktivit, které jsou nedílnou součástí pro rozvoj regionu, také sdružuje obec své prostředky s okolními obcemi a dalšími právníckými osobami, aby mohla zajistit rozvoj programů, které mají společné více obcí. Nemalý vliv mají organizace zřizované právě obcí, jako jsou školy, sportovní či kulturní organizace atd. Koordinace veřejné správy v prostoru venkova, je však komplikovaná právě nadměrným počtem malých obcí, jež nedisponují dostatkem disponibilních finančních prostředků a špatnou dostupností informací (Binek a další, 2009).

Obce se pro, dosažení, co nejvýznamnějšího výstupu sdružují. Nejtypičtější spoluprací jsou dobrovolné svazky obcí, ty většinou vznikají pro oblast územně ucelenou, která je přirozeně přírodně, technicky nebo historickými hranicemi vymezena (Binek, 2009).

Pro společnou zemědělskou politiku EU a rozvoj venkova, jsou nejdůležitějšími formami uskupení MAS, vytvářené v rámci osy Programu rozvoje venkova – osy LEADER (Svobodová, 2011).

Samotní obyvatelé venkova mohou také zakládat zájmová sdružení, usilující o rozvoj venkova a stabilitu společenstev v oblasti společensko-kulturní. Rozlišit je lze na tradiční

a netradiční či nové typy spolků nebo rozlišení dle dopadu na jejich činnosti. Spolku s činností pro sebe své členy (např. fotbal) a na spolky, vykonávající činnost pro veřejnost, viz Tabulka 7 (Binek a další, 2009).

Tabulka 7 Spolky na venkově

Typ spolku	Specifikace
Dobrovolní hasiči	Většinou mužské, ale existují i dětské a ženské oddíly. Organizují soutěže v požárních dovednostech
Sportovní spolky	Sokol, Orel, Český svaz tělesné výchovy, Česká asociace sport pro všechny. Oddíly podle druhu sportu, např. fotbal, turistika, volejbal šachy, kuželky, šipky, automobilový sport, horolezectví.
Zájmové spolky	Podle zájmů svých členů, např. myslivci, zahrádkáři, chovatelé, včelaři, rybáři, holubáři, kynologové, chovatelé koní, mykologové, herní spolky, ochránci přírody apod.
Ženské spolky	Klub žen, kluby matek s dětmi.
Národnostní spolky	Matice slezská, spolky občanů polské, slovenské, německé a dalších národností.
Jiné spolky	Důchodci, invalidé. Skauti. Sdružení rodáků a přátel (obce, školy). Osadní výbory – chataři. Vzdělávací spolky a kulturní spolky (ochotnické divadlo, pěvecké sbory, loutkaři, folklorní soubory, muzejní spolky apod.). Český červený kříž.

Zdroj: Binek a další, 2009 (str. 54)

5.2 Myslivecké a na myslivost navazující organizace

5.2.1 Myslivost

Myslivost je specifickým odvětvím činnosti, které se formovalo již před několika sty lety. Nyní je myslivost hospodářskou a kulturní hodnotou, jež je v součinnosti se zemědělskou a lesní výrobou, která se provádí v přírodě s volně žijící zvěří v rámci uznané honitby. Myslivost je vykonávána jako zájmová činnost a pro pár jedinců dokonce povoláním. Lov dokonce patří k jedním z nejstarších kulturních a sociálních jevů lidstva. Mezi hlavní úkoly myslivosti patří chov, ochrana a lov zvěře, udržování a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jakož to součást českého národního kulturního dědictví (Rakušan, 1979).

5.2.2 Myslivecká legislativa

Při mysliveckém hospodaření je nejdůležitější naplňování platné myslivecké legislativy. V současné době jde především o Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, zde jsou upravena základní pravidla pro fungování myslivosti (chov a zušlechťování zvěře, ochrana myslivosti a životního prostředí, honitby, hospodaření a lov, škody, státní správa myslivosti a přestupky (Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti).

S vykonáváním práva myslivosti souvisí i Občasný zákoník, který upravuje samotné založení spolku. Dále Trestní zákon, Zákon o veterinární péči, Zákon o územním plánování a stavením řádu, Zákon o střelných zbraních a třelivu, Zákon o ochraně přírody a krajiny, atd.

Dále je myslivost upravována prováděcími vyhláškami k zákonu o myslivosti, jde především o Vyhlášku č. 244/2002 Sb., ta řeší podrobnosti výkonu myslivecké stráže, lovecké lístky, povolenky k lovu a zkoušky z myslivosti, vyšší odborné myslivecké zkoušky, a mnoho dalšího. Vyhláška č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje doby lovu dle jednotlivých ruhů zvěře. Vyhláška č. 491/202 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd., stanovuje požadovaný poměr pohlaví zvěře, skladbu podle věku a koeficient očekávané produkce (Červený, 2004).

Myslivost spadá ve státní správě především pod MZe, oblast působnosti lesy, myslivost a rybářství.

5.2.3 Myslivecké spolky a organizace na myslivost působící

Myslivecká bratrská pokladna (Lovecké bratrstvo) byla prvním mysliveckým spolkem u nás, založená 1692 v Hluboké nad Vltavou. Avšak prvním spolkem pro myslivce ze záliby byl Pražský lesnický spolek Hubertus, založen 1868. Mezi tím došlo k vzniku mnoha spolků, ale tím nejzásadnějším byl vznik celostátní organizace Československá myslivecká jednota (ČSMJ), založena 1923 v České Třebové. Během let však došlo k různým změnám a spojením například se slovenským Svazem polovníckých ochranných združení. Po vzniku České republiky 1992 vznikla současná Českomoravská myslivecká

jednota (ČMMJ), stala se dobrovolnou a umožnila tak vznik i jiných mysliveckých spolků. ČMMJ sídlí v Praze a spadají pod ní nižší organizační složky jako okresní myslivecké spolky (OMS), zájmové kluby jako jsou např. Klub sokolníků, Klub trubačů a Klub fotografů přírody atd. (Červený, 2004).

Do myslivosti se prolínají aktivity různých občanských sdružení na úrovni mezinárodní, národní, regionální nebo místní. U nás jde především o Český svaz ochránců přírody ČSOP, sdružuje lidi se zájmem o ochranu přírody a životního prostředí. Mezi jejich aktivity patří zejména národní síť stanic pro zraněné živočichy, ochrana biodiverzity a ekologická výchova. Česká společnost ornitologická (ČSO), je zájmovým sdružením, věnující se ochraně a výzkumu ptactva. Hnutí DUHA zasahuje do myslivosti oproti ostatním organizacím spíše kriticky, zaměřuje se především na reformu chovu zvěře, lesní hospodářství, a lov chráněných živočichů (Červený, 2004).

V mezinárodním měřítku jde pak o CIC Mezinárodní radu pro myslivost a ochranu zvěře, sídlící v Paříži, její nejznámější práce je komise zabývající se metodami hodnocení trofejí. FACE Federace mysliveckých svazů Evropské unie na ochranu myslivosti, sídlící v Bruselu, podílejí se na koordinaci evropské myslivecké legislativy. FCI Mezinárodní kynologická federace má jako hlavní úlohu uznávání standardů plemen psů, zde je členem Českomoravská kynologická jednota, již od roku 1977. Dále je problematika ochrany živočichů řešena v OSN (organizace spojených národů), v Organizaci pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO), v Programu pro životní prostředí (UNEP) a v Organizaci pro výživu a zemědělství (FAO), (Červený, 2004).

5.2.4 Myslivecký spolek

Myslivecký spolek je podle zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník právnickou osobou vytvářený společenstvím osob, sdružující své členy ke společnému výkonu práva myslivosti. Spolek vzniká po shodě alespoň 3 osob vedených společným cílem na obsahu stanov.

Členství může získat osoba starší 15 let, po podání písemné přihlášky a rozhodnutí členské schůze o přijetí. Spolek musí v některých případech upřednostnit některé osoby před jinými (např. majitelé honebních pozemků) či naopak, proto zde může docházet k tzv. čekatelství. Čekatel má určitá práva a povinnosti jako členové, ale oficiálně členem není.

Členství poté zaniká buď úmrtím člena, vystoupením ze spolku na základě písemného oznámení nebo vyloučením.

Hlavním posláním spolku je společný výkon práva myslivosti na honebních pozemcích, jež byly uznány rozhodnutím orgánu státní správy za honitbu. Výkon práva myslivosti v uznané honitbě se musí řídit právními předpisy, rozhodnutími a pokyny státní správy a dále podmínkami nájemní smlouvy.

Prostředky sdružení tvoří především vstupní a členské příspěvky, výnosy z mysliveckého hospodaření dále to poté mohou být dary, granty, dotace, hmotný a nehmotný majetek.

Nejvyšším orgánem spolku je členská schůze, je tvořena shromážděním všech členů spolku. Svolává ji výbor zpravidla 4x do roka. Může být svolána výborem tzv. mimořádná členská schůze, pokud o ni požádá nejméně jedna třetina členů nebo revizní komise. Členská schůze rozhoduje např. o přijetí a vyloučení člena, výši členských příspěvků, přijetí stanov a jejich změn, volbě nebo odvolání předsedy, místopředsedy, členů výboru, revizní komise, mysliveckého hospodáře a členů myslivecké stráže, atd. Schůze je usnášení schopná, je-li přítomna alespoň polovina členů, v některých případech postačí rozhodnutí prosté většiny. Výbor je výkonný orgán, který je tvořen minimálně třemi členy (předsedou, místopředsedou a mysliveckým hospodářem). Revizní komise je kontrolním orgánem, volena členskou schůzí, zpravidla jde o tříčlennou komisi, kde členové nemohou být členové býrobu. Provádí kontrolu činností a hospodaření spolku a jeho orgánů.

5.3 Souhrn teoretické části

Teoretická část vychází ze stanoveného cíle, vymezuje základní pojmy ve spojení s regionálním rozvojem, regionální politikou EU, politikou rozvoje ČR, přiblížením aktérů a jejich rozlišení, následně se zaměřením na myslivecké spolky a jejich fungování. Přístup k práci se odvíjí zejména z endogenního přístupu k rozvoji regionů, jenž klade důraz na iniciativu lokálních aktérů. Aktéři jsou dle Binka „*veškeré formalizované instituce či jednotlivci, kteří nějakým způsobem svými aktivitami vstupují do dění na venkově či kteří jsou součástí venkova*“ (Binek a další, 2009). Ti totiž nejvíce při rozvoji lokality využívají místního potenciálu a efektivněji tak přispívají rozvoji.

Teoretická část slouží jako podklad a nezbytná opora k vypracování empirické části, kde se práce věnuje analýze a charakteristice obcí Březí, Křenice a Nupaky. Dále přibližuje

MS Březí-Křenice a HS Nupaky a jejich aktivity. Srovnání těchto aktérů bude následně provedeno komparativní analýzou.

6 Sekundární a komparativní analýza dat o aktérech obcí Březí, Křenice a Nupaky

Tato kapitola pojednává o obcích Březí, Křenice a Nupaky z hlediska jejich základní charakteristika. Dále pak pozornost směřuje k představení spolků působících na území zmíněných obcí a jejich aktivit, především pak na MS Březí-Křenice a HS Nupaky. Data jsou čerpána z webových stránek, z vlastních zkušeností, znalostí a na základě informací, jež byli poskytnuty od obyvatel obcí a zástupců obecních úřadů.

6.1 Základní charakteristika obcí Březí, Křenice a Nupaky

Březí

Obec Březí leží ve Středočeském kraji v okrese Praha-východ. Nachází se v nadmořské výšce 330 m. n. m. Katastrální výměra obce činí 3,07 km² s 590 obyvateli. Obec je vzdálena 23 kilometrů od centra Prahy, 5 kilometrů od města Říčany, jež je i obcí s rozšířenou působností. Skrz Březí protéká také potok Výmola. Obcí vede cyklotrasa 0020: Březí – Říčany – Strančice – Mirošovice – hrad Zlenice, trasa měří 24 km. Nachází se zde i Knihovna obce Březí, nabízející za roční poplatek 10 Kč, knihy různých žánrů a oborů. Starostou obce je Augustin Oppl a místostarostou Ing. Otto Zdražil, Ing. Václav Šebek (Obec Březí, 2020).

Obrázek 2 Umístění obce Březí

Zdroj: (Mapy, 2020)

Obrázek 3 Vlajka obce Březí

Zdroj: (risy.cz, 2020)

Tabulka 8 Obec Březí, Křenice i Nupaky (NUTS)

NUTS2	Střední Čechy
NUTS3	Středočeský kraj
LAU1	Okres Praha-východ

Zdroj: vlastní zpracování podle (risy.cz, 2020)

Historie Březí

Možnost datovat založení obce je zhruba před rokem 1300. Dle původního názvu Bříza měla obec Březí už v roce 1358 faru s kostelem sv. Bartoloměje, ten leží nad obcí. Pro něj byla uspořádána sbírka roku 1992, mezi občany a věřícími pro osazení věže kostela zvonem. Dalšími pamětihodnostmi je plastika sv. Jana Nepomuckého, věnována obci 1889 knížetem Janem II z Liechtensteina a památník z roku 1919, postaven obětem 1. světové války. Pomník je ze tří žulových kvádrů, opatřen deskou, která nese jména padlých občanů pocházející z obce. (Obec Březí, 2020).

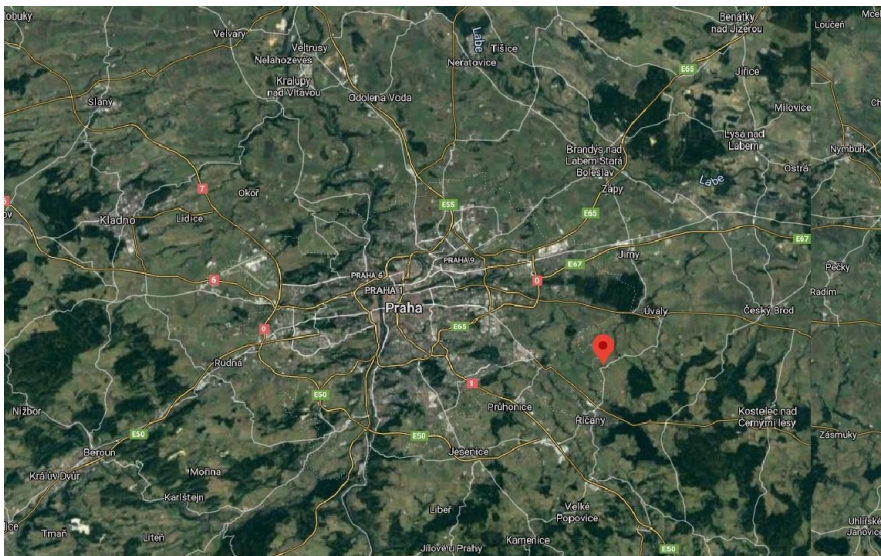
Rok 1980 přinesl zrušení Národního výboru, obec tím přešla pod správu národního výboru střediskové obce Babice. V roce 1990 došlo k znovu obnovení obecního úřadu a tím i samostatnosti obce. Roku 2005 byla Březí udělena vlajka i znak předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. V roce 2008 proběhla stavba dětského hřiště, které v obci scházelo, a roku 2019 nově vznikla Mateřská škola Pohádka s kapacitou 25 dětí, vybudována byla v prostorách bývalé hasičské zbrojnice, kde sídlí v patře i Obecní úřad. Finance na MŠ šli převážně z projektu „Výstavba Mateřské školy Březí“ spolufinancovaného EU (Obec Březí, 2020).

Křenice

Obec Křenice leží ve Středočeském kraji v okrese Praha-východ. Nachází se v nadmořské výšce 318 m. n. m. Katastrální plocha obce činí 402 ha s 761 obyvateli (údaj

z roku 2018). Křenice spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností Říčany, ty jsou vzdálené přibližně 4 kilometry a s okrajem Prahy přímo sousedí. Obcí protéká říčka Rokytka, ústící do řeky Vltavy. Starostou je Miloš Princ a zástupci starosty jsou Ladislav Roškota a Vladislav Janoušek (Obec Křenice, 2020).

Obrázek 4 Umístění obce Křenice

Zdroj: (Google Maps, 2020)

Historie Křenice

Původní název vznikl z názvu chřenná – křenná ves. První písemná zmínka o Křenicích pochází z roku 1331. Na území obce a přilehlého okolí byl prokázán pobyt lidí archeologickými nálezy už kolem 6. století př. n. l. Jako první známý majitel vsi byl pražský měšťan Hensil, další majitelé se často měnili např. Vchynské ze Vchynic, Smiřické ze Smiřic, Skalské z Dubu, Zajíčky z Křenic. Křenice krátce dříve patřili k uhřetěveskému panství. Vzhled a uskupení vesnice je patrná z mapy stabilního katastru z roku 1842, kde se uzavírá zástavba statků kolem dnešní návsi (Obec Křenice, 2020).

Na území Křenice se nachází několik pamětihodností. Nejstarší dochovanou je zvon pocházející z roku 1747, zhotoven Janem Horálkem, dříve byl umístěn na dřevěné zvonici, ale současná kamenná pochází až z přelomu 20. století. U zvonice leží poutní kříž, jenž leží na soklu pocházející z roku 1841. Dále je zde pomník padlým, umístěný na návsi, z dvacátých let dvacátého století, na památku jedenácti křenických rodáků, jenž padly

v první světové válce. V ucházejícím stavu zbyla budova bývalého kraví z roku 1875, na které bylo použito kyklopské žulové zdivo (Obec Křenice, 2020).

Nupaky

Obec Nupaky leží ve Středočeském kraji, v okrese Praha-východ. Nachází se v nadmořské výšce 310 m. n. m. Rozloha obce činí 318 ha s 1339 obyvateli. Nupaky spadají do správního obvodu obce s rozšířenou působností Říčany, ty jsou vzdálené přibližně 4 km. Obec leží jihovýchodně od Prahy, blízko k 8. km dálnice D1. Poblíž Nupak se nachází Průhonický park, Dendrologická zahrada Průhonice, Aquapalace Praha, Čestlice a jsou součástí obcí Ladova kraje. Obcí vede cyklotrasa 0027 Průhonice – Čestlice – Nupaky – Kuří – Říčany, dlouhá 9 km. Své sídlo zde má Policie ČR, obvodní oddělení Čestlice, územní pracoviště Celního úřadu pro Středočeský kraj a MŠ Klubíčko, jež je zřízena obcí Nupaky. Starostu obce je Ing. Václav Řezáč, místostarostou Pavel Chmelíček (Nupaky, 2020).

Obrázek 5 Znak obce Nupaky

Zdroj: (Nupaky, 2020)

Obrázek 6 Umístění obce Nupaky

Zdroj: (Český statistický úřad, 2020)

Historie Nupaky

O existenci vesnice je zmínka z roku 1380, kdy náležela částečně vyšehradské kapitule a majitelům zdejšího dvora, v předhusitském období. V době husitské revoluce, náležela osada Janu Dubečovi z Nupak, následně od roku 1429 jeho synům Matějovi a Prokopovi. V roce 1451 byla nupacká tvrz pod Štěpánem z Novosedel. Od roku 1514 patřili Nupaky ke Kolodějům, poté po rozdělení vesnice připadla Albrechtovi Rousovi z Vražkova. 1623 byla vesnice s několika dalšími prodána knížeti Karlu Eusebiovi z Lichtenštejna, aby je propojil se svým uhříněveským statkem. Z původní tvrze nezbyly žádné památky, tudíž za dominantu lze označit pouze zvoničku, jejíž symbol je i ve znaku Nupak. Doplnují ji dva zlaté zkřížené kříže na červeném poli, pochází ze znaku vyšehradské kapituly, doplněn je znak o plaňkový plot pocházejícího z erbu nupackých předbělohorských pánů Rousů z Vražkova, kombinace modré a stříbrné představuje bezejmenný potok, jež protéká vesnicí (Nupaky, 2020).

Křenice a Březí jsou obsluhovány MAS Říčansko o.p.s. (viz Obrázek č. 7). MAS je financována z Integrovaného regionálního operačního programu, aby naplňovala aktivity vedoucí k realizaci místního rozvoje pomocí přípravných a podpůrných činností. Pomáhá čerpat finanční příspěvky v rámci programu rozvoje venkova a operačního programu Zaměstnanost. MAS je koordinátorem pro značku Zápraží, na základě posouzení certifikační komise, uděluje tuto značku originálního produktu, pocházející ho z území Říčanská a Dolnobřežanska, produktům, výrobkům nebo stravovacím a ubytovacím službám. Značka má za symbol košatý strom, jenž znázorňuje rozmanité tradice a řemesla kraje. Na jihu sousedí s MAS Posázaví, na východě s MAS Podlipansko a na severu s Regionem Pošembeří (MAS Říčansko, 2020).

Obrázek 7 Mapa území MAS Říčansko

Zdroj: (MAS Říčansko, 2020)

6.1.1 Vybavenost obcí Břeží, Křenice a Nupaky

Tabulka 9 Vybavenost obcí Břeží, Křenice a Nupaky

Obec	Škola	Obchod s potravinami	Hřbitov	Lékař	Pošta	Fotbalové hřiště	Dětské hřiště
Břeží	MŠ	x	ano	x	x	ano	ano
Křenice	MŠ	ano	x	x	x	ano	ano
Nupaky	MŠ	ano	x	x	x	x	ano

Zdroj: Vlastní zpracování

Školy jsou v každé obci zastoupeny pouze MŠ. V obci Břeží jde již o výše zmíněnou MŠ Pohádka, jež je příspěvkovou organizací obce Břeží. Obec Křenice má na svém území soukromou MŠ neboli dětskou skupinu Musk II. a III., která byla podpořena v rámci Evropského sociálního fondu, operačního programu Zaměstnanost, jakožto pomocné zařízení pro rodiče s dětmi a jejich zapojení na trh práce. V Nupakách je také již výše zmíněná MŠ Klubíčko. Další školská zařízení veřejného sektoru jsou pro obce nejbližší v Říčanech či Uhřetíněvsi, kde jsou školy mateřské, základní, tak gymnázium.

Obchod s potravinami chybí jen v obci Břeží, ale má Restauraci u Rybníků. Křenice má Koloniál U Simonů a ve stejném domě i Hostinec U Simonů. V Nupakách se nachází obchod Levné potraviny s.r.o., dále např. Café Spižirna, Tami – Restaurace Pizzeria a rodinný minipivovar Gwen.

Hřbitov přímo v obci se nachází pouze v Březí. Lékař se pak nenachází ani v jedné obci, nejbližší lékař je v Říčanech, stejně tak nejbližší pošta je v Říčanech, ale pro obec Křenici v Sibříně.

Jediná obec Nupaky nemá na svém území fotbalové hřiště, proto se stala hlavním partnerem TJ Sokol Čestlice, jenž je sousední obcí a disponuje vhodným fotbalovým hřištěm. V TJ Sokol Čestlice je mnoho fotbalistů právě z obce Nupaky, díky tomu tak mohly vzniknout školičky, mini přípravy, mladší a starší přípravy a mladší žáci.

Všechny tři obce se pyšní novými dětskými hřišti, plné prolézaček a zábavných prvků.

6.2 Přehled aktérů v obcích

V rámci této práce jsou představeni zástupci aktérů z veřejného či neziskového sektoru na lokální úrovni, jež vystupují v lokalitách zkoumaných obcí. I tak je nutné zmínit, že na území obce Březí je podnikatelský sektor zastoupen 13 subjekty, v Křenicích 20 a v obci Nupaky 54⁴. Některé z těchto podnikatelských subjektů v obcích, často vystupují jako sponzoři pořádaných akcí.

V tabulkách č. 10, 11 a 12 jsou uvedeni aktivní účastníci na rozvoji svých obcí, ostatní subjekty nejsou pro tuto práci zařazeni do zkoumání z důvodu nízké či žádné angažovanosti.

Tabulka 10 Aktéři obce Březí⁵

Aktér	Vznik	Sektor
Obec Březí	1300	Verejný
FK Meteor Březí	1992	Neziskový
MS Březí-Křenice	1991	Neziskový

Zdroj: vlastní zpracování

---

⁴ Zdroj: www.zivefirmy.cz

⁵ V obci Březí, působí ze ziskového sektoru např. známá firma Oresi, s.r.o., jež prodává kuchyňské linky a vybavení. Další významnou firmou v obci je PRX s.r.o., opravna silničních vozidel. Najde se zde i několik živnostníků např. Mgr. Taťána Plecháčková (poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných posudků), Andrea Setničková (poradenství v oblasti informačních technologií) a mnoho dalších, jež aktivně působí.

Tabulka 11 Aktéři obce Křenice⁶

Aktér	Vznik	Sektor
Obec Křenice	1331	Veřejný
SK Křenice	1936	Neziskový
MS Březí-Křenice	1991	Neziskový
ZKO 019 Křenice	1995	Neziskový

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 12 Aktéři obce Nupaky⁷

Aktér	Vznik	Sektor
Obec Nupaky	1380	Veřejný
Česko-vietnamská společnost	1997	Neziskový
HS Nupaky	1993	Neziskový
TJ Sokol Čestlice	1968	Neziskový

Zdroj: Vlastní zpracování

6.3 Informace o aktérech a jejich aktivitách

Březí

U obce Březí je hlavním aktérem právě **samotná obec**, která své pořádané aktivity směřuje především na děti. Pořádá každý rok dětský den na svém fotbalovém hřišti, který je pokaždé zaměřen na jiné téma, tak aby to děti, co nejvíce bavilo a měly se pokaždé nač

⁶ Ziskový sektor v obci Křenice je zastoupen především dominantním Autocentrem Roškota-Janoušek s.r.o. – Fiat, přímo ve středu vesnice, dále známou výrobnou krmiv pro psy a kočky Chejn. Z těch menších stojí za zmínku velmi navštěvovaný CYBE CYKLOSERVIS, zemědělský podnik RAVA spol. s.r.o. a mnoho živnostníků jako kadeřnice Dagmar Bártlová, zámečnick Vladimír Valtr, elektrikář Miroslav Svatoš atd.

⁷ Za ziskový sektor v obci Nupaky, zde vystupuje známá společnost zabývající se maloobchodním a velkoobchodním prodejem dětského zboží, a to FOR BABY, spol. s.r.o., z těch dalších větších je to Cirmon s.r.o. stavební firma a velká frima, působící na mezinárodní úrovni spadající pod Raben Group a to RABEN LOGISTICS CZECH s.r.o. zabývající se mezinárodním zasilatelstvím. Dalšími zástupci v sektoru je např. Servis AUTO OPAT s.r.o., ALCAR BHEMIA, s.r.o. distributor ocelových disků a kol pro nákladní i osobní automobily. Z řad živnostníků stojí za zmínku Vlastimil Olmr truhlář, Ing. Ladislav Jalovec IT specialista, Iveta Ondrušková švadlena atd.

těšit. Dětem je věnována i většina sbírky literatury, jenž se nachází v místní malé knihovně. V roce 2019 ve spolupráci s FK Meteor uspořádali akci, Staň se hvězdou fotbalu, kde si mohl každý vyzkoušet fotbalové triky a finty. Akce byla doprovázena dokonce vystoupením mažorettek. Další každoroční akcí pro děti je Maškarní, kdy se do kostýmů převlékají nejen děti, ale i samotní rodiče, pro rodiče je pak připraven i večerní program s tombolou a hlasování o nejlepší masku. Akce se koná v Restauraci U rybníků, kde je pro tyto účely vhodný sál. Na území celé obce se pořádá také tzv. Rozloučení s létem, kdy děti s rodiči putují po stanovištích a plní různé úkoly za účelem poznání přírody, historie, vesnice a okolí nebo je rozloučení zaměřeno např. na soutěže, divadlo, kvízy či dětskou diskotéku. Letní akce pro dospělé pořádaná v Restauraci U rybníků tzv. Letní biatlon, je běh na běžkách po obci v tematických převlecích, s možností vyhlídky ze zvedací plošiny a sněžnou pěnou, poskytnutou od dobrovolných hasičů Babice, zakončený večerním posezením s doprovodem kapely.

Všechny akce jsou vždy hojně navštěvovány občany, ale i lidmi z přilehlého okolí.

Informace o těchto akcích pořádaných nebo spolupřádaných obcí visí na internetových stránkách nebo jsou rozmístěny letáčky na úřední desce i různě po vesnici a okolí.

FK Meteor Březí hraje v III. třídě ve skupině B. Fotbalový klub disponuje 19členným družstvem, trénuje i dorostence, a dokonce pořádá utkání staré gardy. Fotbalová utkání jsou konána jak v obci Březí, tak v obcích či městech soupeřů ze skupiny, dokonce je klub zván na přátelská utkání, např. i v obci Křenice při konání pouti. Kromě výše zmíněných aktivit v rámci spolupráce s obcí Březí, Klub pořádá vlastní akce pro členy, jako jsou soustředění, posezení nebo tréninky s dětmi.

Křenice

Obec Křenice pořádá aktivity především na svém hřišti, jež je vhodně umístěno uprostřed vesnice. Probíhá tu každoroční dětský den, který je vždy laděn do jiného tématu a jiných druhů aktivit pro děti. Na hřišti se koná každý rok i Čarodějnický rej, kdy si děti nejdříve vyrábí masky a různé strašidelné postavy a poté je čeká čarodějnická dráha, plná stanovišť s nejrůznějšími kouzelnými úkoly. Hlavním hřebem reje je pálení velké vaty, s čarodějnicí na vrcholu, za doprovodu hasičů, akce se přes den účastní především rodiny s dětmi, ale na večer přicházejí ostatní obyvatelé Křenice i okolních vesnic. Hřiště je také

centrem dění v létě, kdy se zde koná víkendová Pout' s mnoha atrakcemi pro děti, ale i pro dospělé, v rámci Poutě probíhá fotbalové utkání s okolními vesnicemi, večer je pak na hřišti završen zábavou za doprovodu živé hudby.

Na návsi vesnice probíhá každoroční zabíjačka s možností ochutnat různé speciality a případně si nakoupit i něco málo domů. První adventní neděli, při příležitosti rozsvícení vánočního stromku na návsi, je zde shromáždění občanů, při svařáku či kakau a malém doprovodném programu. Na konci roku k oslavě Silvestra je na návsi a u ní situovaném Hostinci U Simonů organizována pro občany Silvestrovská zábava, kdy má každý rok dané jiné téma masek (např. upíří bál, známé osobnosti atd.).

Křenice se občas zapojuje i do různých celostátních akcí, jako je např. Maminy run, kdy jde o běh maminek s následným program pro maminky a děti, kdy jsou vyhlášeni vítězové a rozdány dárky. Dále pak do různých úklidových akcí, jež probíhají v rámci krajů.

Díky velké návštěvnosti všech akcí, jak přímo obyvateli, tak jinými návštěvníky, může obec tyto akce pořádat pravidelně.

Pozvánky a informace o akcích vždy visí na webových stránkách obce, jejích facebookových stránkách, úřední desce nebo různé po Křenici, či okolních vesnicích.

SK Křenice, v roce 1936 došlo k založení tělovýchovné jednoty Sokol v obci, jenž funguje do dnes pod názvem Sportovní klub Křenice. Klub hraje za IV. třídu, skupiny B soutěže. Na soupisce figurují 19 členy mužstva. Utkání fotbalového družstva se konají jak v obci Křenice, tak v lokalitách ostatních družstev ze skupiny B. Klub se podílí i na přátelských zápasech v rámci Poutí v okolních vesnicích, jako je např. Sluštice, Sibřina, Mukařov atd.

SK Křenice pořádá společenský ples pro své hráče a jejich známé, bohužel v obci pro to není vhodný prostor, tak ples probíhá pokaždé v jiných prostorách v přilehlém okolí.

V rámci svých zimních příprav pořádá společné běhání a tréninky v hale v sousední obci Pacov, kterých se můžou zúčastnit nejen hráči, ale kdokoliv by měl zájem si zaběhat nebo zahrát fotbal.

ZKO 019 Křenice – Základní kynologická organizace (svaz) Křenice, je pobočným spolkem Českého kynologického svazu. Mezi hlavní činnosti ZKO patří sportovní výcvik psů (poslušnost, obrana, stopa, socializace, náprava chování, výchova) s papíry či bez. Pro tyto účely má na kraji vesnice vybudované cvičiště s různými překážkami a stanovišti.

Výcviky probíhají každý víkend sobotu i neděli a ve středu. První soboty v měsíci jsou však věnovány středočeské pobočce Boxer klub – Územní pobočka Střední Čechy.

Díky organizace se v obci Křenice konají různé poháry, soutěže a výstavy, kdy se zde na cvičišťe nebo na fotbalové hřiště, sjíždějí lidé ze všech koutů republiky, které spojuje kynologie a láska k psům nebo nezainteresované diváky, které jen zajímá, jak tyto akce probíhají a chtějí se případně něco nového dozvědět.

Nupaky

Obec Nupaky, pořádá mnoho pravidelných akcí, mezi které patří Dětský den, který se koná na louce v „Třešňovce“, probíhají zde soutěže, skákání, tančení, lezení na horolezecké stěně, hraní, projížďky na koni a mnoho dalšího. Tradiční akcí je také stavění májky a pálení čarodějnic, pro návštěvníky je připravený večer plný zábavy jak pro děti, tak pro dospělé, na konci večera je slavnostně zapálena velká vatra s čarodějnicí. Oblíbenou událostí v obci se stalo tzv. Nupacké bodlo, jde o nohejbalový turnaj, který je doprovázen vystoupením mistrů Evropy ve sportovním cheerleandigu (skupinové povzbuzování s choreografií). Úřad, začal pořádat také akci, s názvem Uklid'me Nupaky, úklid probíhá kolem dětského hřiště, rybníky, potoka a louce „Třešňovka“. Koná se i Recyklohraní, kdy jde o zábavně poučnou formu vzdělávání ohledně problematiky recyklování a třídění odpadu, událost je určena dětem i dospělým.

Mnoho akcí se od září 2019 koná ve Společenském centru Nupaky, které slouží jako kulturní a sportovní centrum pro volnočasové aktivity. V roce 2020 zde proběhlo několik akcí určeno přímo pro dospělé a to např. Quiz Night, Taneční večer – Láska agency, Večerní promítání na plátno, Reprezentační ples obce Nupaky atd. Pro děti jsou přichystány akce Hvězdárna dětem, Strašidelný bál, příměstské tábory, mikulášská zábava, divadelní představení a mnoho dalšího. V centru se pořádají výstavy fotografií, kurz společenských tanců, taneční večery s folkrockovou skupinou, cvičení všeho druhu pro malé i velké, divadelní představení a mnoho dalších akcí, na které jsou zvaní jak obyvatelé obce, tak i všichni ostatní.

Informace o akcích vždy zveřejňuje OÚ na své úřední desce, webových stránkách, facebookových stránkách, ale i k tomu speciálně vytvořených událostech, webových stránkách Společenského centra a na letáčcích, vyvěšených po obci a přilehlém okolí.

Všechny doposud konané akce jsou hojně navštěvovány občany, ale i návštěvníky z blízkého okolí.

Česko-vietnamská společnost je zapsaným spolkem, s posláním navázat a podporovat přátelské vztahy s výměnou informací mezi Českou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou. Pomáhá Vietnamcům, kteří žijí v ČR, k lepší integraci do života. Společnost pořádá přednášky, kurzy, výstavy, semináře a společensko-kulturní akce, dokonce vydává publikace, předkládá petice, návrhy a stanoviska týkající se česko-vietnamské problematiky, pro členy i pro širší veřejnost. V lednu společnost odeslala otázky pro vládu ČR, ohledně dohody o volném obchodu EU s Vietnamem. Společnost se účastní mnoha akcí pořádaných svazy Vietnamců nebo jakýkoliv akcí, související s vietnamskou tematikou (CVS,2020).

Díky společnosti vznikl roku 2013 projekt financovaný ministerstvem vnitra Vietnamsko-česká protidrogová liga, jejíž kampaň probíhá v rámci projektu zaměřeného na prevenci drogové kriminality.

Nyní pro své členy a veřejnost pořádá např. seminář s názvem Vietnam – země podél východního moře, který je ve spolupráci s Klubem mezinárodní politiky a Klubem společenských věd.

TJ Sokol Čestlice byl původně založen jako jednota Máj Čestlice, takto působila jednota do roku 1987, kdy byl změněn název na Tělovýchovnou jednotu Sokol Čestlice. Pořádá prázdninové soustředění pro děti, které se zajímají o fotbal, již od poloviny 80 let, s přátelskými zápasy místních klubů. Roku 1997 byla uskutečněna akce hercem Ondřejem Vetchým, který sezval své kolegy z řad herců a ti sehráli zápas s mužstvem TJ Sokol Čestlice. V sezóně 2018/2019 se počet dětí zvýšil na cca 60, z toho velká část právě z obce Nupaky, o které pečuje 11 trenérů, jak rodiče dětí nebo přímo hráčů Sokola. Sokol pro děti pořádá na svém fotbalovém hřišti v Čestlicích Dětský den, zábavu anebo masopust. V A-týmu je současně 26 hráčů, v IV. třídě, skupiny B (TJS, 2020).

Přípravky (mladší, starší, mini) se účastní každý rok mnoha turnajů, zimní ligy atd. a pravidelně se umisťují na medailových pozicích. Utkání mužstva jsou hojně navštěvovány jak v domácích Čestlicích, tak v ostatních lokalitách v rámci své třídy a skupiny.

6.4 Základní charakteristika MS Březí-Křenice a HS Nupaky a následná komparace jejich činností

Z důvodu největší přínosnosti, jak pro obec samotnou, tak pro obyvatelé v ní z pohledu regionálního rozvoje spatřuji právě v aktivitách, činnostech a akcích právě mysliveckých spolků, působící přímo na území daných obcí. Jelikož svou činnost dělají bez jakýchkoliv honorářů, platů či jiných forem peněžních výdělků pro jednotlivé členy, ale když vydělají peníze, tak pro celý spolek a jeho aktivity jako spolku.

Dostávají se do kontaktu jak s úzkou skupinou myslivců, užší skupinou obyvatel obce, tak i okolních obcí a širokou veřejností. Jsou v kontaktu s přírodou, snaží se o její zachování, zvelebení a udržení, což je ve všech zmíněných obcích těžké, z důvodu tak blízké přílehlosti hlavnímu městu Praha, odkud sem proudí kolony aut a davy lidí, kteří se chtějí oprostít od ruchu velkoměsta a hledají kousek klidu a zeleně mimo Prahu.

Nejvyšším orgánem MS/HS je členská schůze, která se koná minimálně 4x ročně. Mezi konáním členských schůzí řídí činnosti výkonný orgán Výbor MS/HS. Výbor volí členové MS/HS ve složení 5 členů a na období 5 let, volí se předseda, myslivecký hospodář, finanční hospodář (pokladník) a kulturní referent.

MS/HS směrem ven zastupuje pak právě zvolený předseda, myslivecký hospodář a jednatel. Předseda s hospodářem jsou hlavou celého MS/HS.

Důležitou funkcí pro chod MS/HS je ustanovená myslivecká stráž, jenž je úřední osobou. Myslivecká stráž se ustanovuje pro každých 500 ha honitby na období 10 let, po splnění 9 podmínek (např. složila test, je fyzicky a zdravotně způsobilá na základě zdravotní prohlídky, složila slib atd.). Mezi její hlavní funkce patří kontrola podezřelých osob či vozidel pro důvodné podezření, že byla neoprávněně nabyta zvěř v honitbě, následně může zadržet osobu, odejmout osobám zbraň nebo ulovenou zvěř a mnoho dalšího.

Myslivecké spolky vznikají především pro ochranu přírody v rámci jejich honiteb a pro práci se volně žijící zvěří. Mohou také dosahovat na díky své činnosti na různé druhy dotací, jak za myslivost, tak za spolkovou činnost.

Tabulka 13 Charakteristika MS Březí-Křenice a HS Nupaky

	MS Březí-Křenice	HS Nupaky
Rozloha honitby (ha)	1 130	1 519
Počet členů	23	26
Průměrný věk členů	54 let	55 let

Zdroj: vlastní zpracování na základě zjištěných informací

Tabulka č. 13 poskytuje přehled o výměře honitby, jež u osobu spolků patří svou rozlohou k těm průměrným v rámci celé České republiky, i přes to, že se nachází v bezprostřední blízkosti Prahy a ve velmi zabydlených oblastech. Struktura těchto dvou honiteb je tvořena spíše poli, remízkami, alejemi, a sady. V honitbě MS Březí-Křenice se nachází i Babický les v jednom z jeho koutů se nachází i vojenský areál bývalého muničního skladu.

Z Tabulky č. 13 je dále patrné, že jde o spolky, které nemívají mnoho členů, jelikož pro výkon myslivosti a přijetí do těchto⁸ spolků, je nutné vlastnit Lovecký lístek, který je obdržen až po úspěšném složení Zkoušek z myslivosti a sjednaného pojištění pro výkon práva myslivosti. Což myslivecké spolky značně odlišuje od jiných zájmových sdružení. Pro někoho z členů může končit učení se získáním loveckého lístku, ale všichni v těchto dvou spolcích složili i Zkoušku odborné způsobilosti a získali tak zbrojní průkaz, díky kterému mohou plně vykonávat myslivost ve všech jejích formách.

Většina členů a celkově všech myslivců vykonává myslivost v rámci něčeho, co by se dalo nazvat rodové dědictví, což tu v podstatě znamená, že otcové předali myslivecké zkušenosti svým potomkům a ti zase dále. Proto i tři čtvrtiny členů měli v těchto spolcích své příbuzné. Dokonce se i v rámci obou spolků pak vyskytují právě příbuzní jako otec a syn, otec a dcera, strýc a synovec atd. Zajímavostí na tom je, že většina rodin, v rámci spolku se pak zná po několik generací.

Tomuto složení spolků, pak odpovídá i průměrný věk viz Tabulka č. 13. U HS Nupaky tvoří největší počet členů skupina 60-70 let⁹ a v ní je 8 členů, v MS Březí-Křenice, je

---

⁸ Členství v některých spolcích nemusí být závislé na vlastnictví Loveckého lístku, v některých však může být nedílnou součástí požadavků pro přijetí vlastnictví Loveckého lístku i Zbrojního průkazu. Vše záleží na Stanovách daného mysliveckého spolku.

⁹ V tomto věkovém rozmezí je v MS Březí-Křenice 6 členů.

nejvyšší počet členů ve věkové skupině 50-60 let a to 11. K hlavním okolnostem této věkové skladby je náročnost získání oprávnění k výkonu práva myslivosti, časová náročnost a vyšší finanční nároky pro tento druh koníčku. Ohledně finanční stránky myslivosti jsou to pak pro některé vysoké počáteční náklady například na vybavení zahrnující např. myslivecký oděv společenský, myslivecké oblečení na každé roční období, většinou dva druhy zbraní brokovnice a kulovnice, náboje do obou druhů zbraní, dalekohled atd.

6.4.1 Vybavenost MS Březí-Křenice a HS Nupaky

Tabulka 14 Vybavenost spolků

	MS Březí-Křenice	HS Nupaky
Zázemí	myslivecký srub	myslivecká chata
Krmná zařízení (v ks)	35	49
Lovecká zařízení (v ks)	35	25

Zdroj: vlastní zpracování na základě zjištěných informací

V honitbě MS Březí-Křenice se nachází myslivecký srub, který spolek využívá pro své účely, pro konané akce, jak v rámci spolku jako jsou schůze, výbory, společné grilování, místo přátelského setkání nebo pro akce, jež se účastní např. jiní myslivci, při pořádání společných lovů (hony, naháňky, nátlacky atd.) nebo při konání akcí pro veřejnost. Pro stejné účely má svou mysliveckou chatu i HS Nupaky.

Myslivecký srub je vybaven dvěma topnými kamny, malou kuchyňkou a velkým počtem míst na sezení. Spolek pro fungování tohoto srubu, však musel pořídit velkou elektrocentrálu.

Myslivecká chata má ve své výbavě též topná kamna, kuchyňku a je vybavena elektrinou také díky elektrocentrále.

Oba spolky mají svá krmná zařízení, jež si staví buď v rámci společných akcí tzv. brigád, nebo samostatně jako jednotlivci. Každý z členů má pak přiděleno několik zařízení, o které se během roku stará, udržuje ho v provozu a pravidelně do něj donáší krmení zvířím. Staví se několik různých typů krmných zařízení, většinou podle druhů zvěře, tím se pak odvíjí i různé druhy krmení, jímž se tato zařízení plní. Náklady na výstavbu a údržbu si spolky hradí ze svých finančních zdrojů samy. HS Nupaky však na některá zařízení dokonce využívá finančních příspěvků, které poskytuje MZe.

Podobný případ je to i u loveckých zařízení, která jsou stavěna při společné brigádě nebo samostatně. Ovšem na tato zařízení se už nevztahují žádné finanční příspěvky, lze pouze čerpat ze spolkové pokladny. Lovecká zařízení, slouží myslivcům k pozorování a odlovu zvěře na tzv. čekané. Díky těmto zařízením mohou plnit Plán chovu a lovu zvěře vymezeného v ustanoveních zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti.

6.4.2 Činnosti a aktivity MS Březí-Křenice a HS Nupaky

Tabulka 15 Veřejné činnosti a aktivity MS Březí-Křenice a HS Nupaky

Pořádané aktivity	MS Březí-Křenice		HS Nupaky	
	Potvrzení aktivity	Četnost pořádání aktivity/rok	Potvrzení aktivity	Četnost pořádání aktivity/rok
Myslivecký ples	x	1	x	1
Střelecké závody	-	-	x	1
Zkoušky psů	x	1	x	3
Grilování	x	1	x	1
Hony/Naháňky	x	10	x	5
Myslivecké brigády	x	4	x	6
Výchovná přednáška o myslivosti	x	1	-	-
Dětský den	x	1	-	-
Myslivecké výstavy	x	1	x	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě zjištěných informací

Tabulka č. 15 zobrazuje výčet činností, kterých se účastní oba dva spolky a zasahují tím do regionálního dění. HS Nupaky pořádá každoročně střeleckou akci, kdy navštíví se všemi svými členy střílnici v Unhošti a účastní se střeleckých závodů.

MS Březí-Křenice představuje mysliveckou činnost a prezentuje svůj spolek v rámci výchovných přednášek jednou ročně v mateřských školách v okolí jeho působnosti.

Spolky pořádají brigády, jak již bylo výše zmíněno k výstavbě zařízení pro svou činnost, ale také brigády slouží např. k čištění vodních toků, lesů, polí a okolí od odpadků, lesní cesty od popadaných stromů a větví atd.

Myslivecký ples je důležitou událostí pro oba spolky, i vzhledem k přínosu finančních prostředků do pokladny, tak z důvodu pořádá této akce pro širokou veřejnost, kdy se plesu může zúčastnit kdokoliv i z řad veřejnosti. Účast na mysliveckých plesech je u MS Březí-Křenice kolem 90 lidí a u HS Nupaky kolem 150 lidí. HS Nupaky v porovnání s MS Březí-

Křenice, má k dispozici mnohem větší prostory pro pořádání plesu, a to v Kulturním centru Labuť v městě Říčany, tím má možnost i větší dostupnosti pro veřejnost, kdežto ples MS Březí-Křenice je pořádán v kulturním sále v obci Březí.

Někteří členové MS Březí-Křenice se zúčastňují i Dětského dne, který je pořádán v rámci obcí Březí i Křenice, kde zábavnou formou v rámci stanovišť představují svou mysliveckou činnost a rozvíjí tak jejich znalosti a povědomí o myslivosti i svém spolku.

Honů a naháněk se zúčastňují sice převážně jen myslivci, ale často v rámci těchto akcí, dorazí třeba jen kamarádi, kteří si chtějí zkusit tuto činnost nebo adepti v rámci kurzu o první lovecký lístek i z jiných částí republiky nebo jen majitelé loveckých psů se zkouškami, kteří chtějí svým psům dopřát trochu této aktivity. Je to tak skvělá příležitost předvést svůj spolek, utužit vztahy, poznat nové lidi, dodržovat myslivecké tradice a plnit efektivně Plány dané zákonem.

Porovnáním aktivit a činností obou spolků, se ukázalo, že většině aktivit se věnují ve shodném rozsahu, ale je zde i několik aktivit, které některý spolek nedělá vůbec. V rámci komparace lze soudit, že záleží na aktivitě a chuti jednotlivých členů pro pořádání těchto akcí.

6.4.3 Financování MS Březí-Křenice a HS Nupaky¹⁰

Tabulka 16 Přehled příjmů a výdajů MS Březí-Křenice

MS Březí Křenice příjmy a výdaje	
Příjmy	Členské příspěvky, vstupenky a tombola z plesu, poplatky v rámci honů/naháněk/zkoušek psů, tombola z posledních lečí
Výdaje	Občerstvení, krmivo, materiál pro stavby, pronájem sálu, koupě sazenic, odchování bažanta obecného, plašiče, starost o myslivecké poličko atd.

Zdroj: vlastní zpracování na základě zjištěných informací

¹⁰ V rámci této kapitoly, budou uváděny přibližné částky na přání obou spolků.

Tabulka 17 Přehled příjmů a výdajů HS Nupaky

HS Nupaky příjmy a výdaje	
Příjmy	Členské příspěvky, vstupenky a tombola z plesu, poplatky v rámci honů/nahánek/zkoušek psů, tombola z posledních lečí, finanční příspěvky MZe, výkup zvěřiny
Výdaje	Občerstvení, krmivo, materiál pro stavby, pronájem sálu, střelecké závody, sazenice, plašiče, myslivecké políčko atd.

Zdroj: vlastní zpracování na základě zjištěných informací

Oba dva spolky, jak je patrné z Tabulky č. 16 a 17, uvádějí, na prvním místě mezi příjmy – členské příspěvky, ty jsou v obou spolkách placeny ročně za každého člena v přibližné výši 2 000 Kč, kdy pak může být rozdíl u členů starších 65 let, kteří pokud chtějí, tak jim může být odpuštěn tento příspěvek. Členské příspěvky hrají hlavní roli v pravidelném a jistém získávání financí pro chod spolku.

Velkou část pak tvoří příjmy obou spolků z pořádaných akcí jako hony, nahánky, zkoušky psů atd., kdy se vybírá různá finanční částka kolem 100-500 Kč jako vstupní poplatek za osobu, vše záleží na momentální ekonomické situaci spolku a případných nákladech, jenž se od akce odvíjí. V rámci těchto akcí jsou pak pořádány i tomboly, kdy je možnost vyhrát nějaký ten střelený kus, prodávají se tak každému, kdo má zájem lístky za určitý finanční obnos kolem 20-100 Kč (rovněž záleží na situaci, akci a případných ostatních nákladech). Dalším podobným a značným přínosem jsou pořádané myslivecké plesy, kdy tombola funguje podobně, jen je tu od každého člena přidána ještě speciální cena do tomboly, tudíž je více možností výhry, více lístků, větší šance na výhru a vyšší dosažené příjmy.

V rámci příjmů se spolky liší v možnostech využívání finančních příspěvků od MZe, kdy HS Nupaky v rámci let žádalo (i žádá) a bylo jim proplaceno několik finančních příspěvků na zlepšení životního prostředí zvěře – konkrétně Založení nebo údržba políček pro zvěř, Pořízení a instalace nebo výroba a instalace nových betonových nor, Pořízení a instalace nebo výroba a instalace nových hnízdnic budek pro vodní pták, Vypuštění nakoupených nebo odchovaných jedinců zvěře v lokalitách jejich přirozeného výskytu v rámci honitby – zajíc polní. Díky příspěvkům je spolek schopen ušetřit značnou část peněz pro svou činnost, ale i příspěvky efektivně využít v honitbě pro zušlechtění krajiny a zvýšení atraktivnosti území, na kterém spolek působí.

Spolky, jak je patrné z Tabulek č. 16 a 17, mají i shodné výdaje, zde tvoří největší položku náklady za krmivo, jenž je pro zvěř pořizováno celoročně, v rámci zušlechťování kvality zvěře. Ruku v ruce jdou s těmito výdaji i výše zmíněné na výstavbu krmných a loveckých zařízení. Za krmivo a materiál jde pak o přibližnou částku v obou spolcích kolem 50 000 Kč/rok.

Dalším významným, ale ojedinělým výdajem, jenž není uveden v tabulce¹¹, jsou výdaje za škody způsobené zvěří v rámci honitby. Oba spolky bojují s možností nárokování finanční částky za škody způsobené zvěří, nejvíce od zemědělců hospodařících na polích v rozloze jejich honiteb. Vynakládají tak finanční prostředky i na pořízení plašící pomůcek, které mají pomáhat držet zvěř od těchto polí dále, aby tak zamezili případným škodám. Spolky si tak z důvodu hrozícího nárokování proplacení škod drží značnou část peněz v pokladně, jelikož by pak mohlo jít o částky v řádech statisíců. Ovlivňuje to tak značně hospodaření spolku.

Oba spolky jsou po finanční stránce vyrovnané a jsou ve finančním plusu. Jsou schopni realizovat a plnit svou činnost, dokonce si občas dopřát akce pro utužování mezilidských vztahů, a to díky pořádaným akcím, na které jdou jejich výdaje z poklady, jako je pořádané grilování¹² oběma mysliveckými spolky, tak pořádané střelecké závody HS Nupaky.

6.4.4 Souhrn sekundární a komparativní analýzy dat

Sledované obce Březí, Křenice a Nupaky jsou situovány ve Středočeském kraji, s podobnou rozlohou přes 300 ha, na počet obyvatel je nejvíce zalidněná obec Nupaky, která má 1 339 obyvatel. Ve všech obcích působí i významní aktéři.

Myslivecké spolky jsou upravovány jako každý spolek Občanským zákoníkem, ale jejich činnost se řídí především Zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti a navazujícími vyhláškami.

---

¹¹ Tyto výdaje nebyli v nejbližších letech uplatňovány, proto nejsou uvedeny v Tabulce č. 16 a 17.

¹² Pořádaného grilování, většinou v měsíci myslivosti červnu, se účastní členové, rodinní příslušníci členů, přátelé a obyvatelé obcí, na kterých spolky působí.

Spolek MS Březí-Křenice tvoří 23 členů, HS Nupaky 26 členů. Věkový průměr obou spolků přesahuje hranici 50 let. HS má pak ve věkové skupině 60-70 let dokonce 8 členů, kdežto MS Březí-Křenice má nejvíce členů ve věkové skupině 50-60 let.

Spolky disponují vlastním zázemím, v podobě myslivecké chaty či srubu, na kterém se mohou členové scházet z důvodu pořádání schůzí nebo pořádat například myslivecké grilování pro veřejnost. Spolky také mají velké množství vlastnoručně vyrobených zařízení, které slouží buď pro potřeby lovu, nebo krmení.

Sledované spolky ve svých obcích, na kterých působí, pořádají různé společenské akce, kterých se účastní jak pouze myslivci, tak i akce kterých se účastní obyvatelé obcí nebo i širší veřejnost. V rámci myslivecké činnosti jsou pořádány pak již zmiňované hony a naháňky (MS Březí-Křenice 10, HS Nupaky 5), pro ne již zcela mysliveckou komunitu jde o akce pořádané přibližně jednou do roka a to zkoušky psů, myslivecký ples, grilování atd. Oba spolky mají celoroční snahu o pořádání aktivit a zvelebování území, na kterém realizují mysliveckou činnost. MS Břez-Křenice se účastní i vzdělávací akce pro předškoláky v mateřských školách, kdy se snaží zaujmout a přiučit o své činnosti a dění v lese děti.

Ve finančním ohledu může mít pak menší nevýhodu MS Březí-Křenice, které prozatím nevyužívá žádný z možných finančních příspěvků pro mysliveckou činnost oproti HS Nupaky. Celkově však oba spolky čerpají finance především formou členských příspěvků, poplatkem vybíraným na společných lovech, příspěvky návštěvníku na pořádaných akcích. Největší výdajovou položkou spolků je pak pořízení krmení pro volně žijící zvěř, které musí celoročně zajistit dostatečný přísun živin. Dalšími výdaji jsou poté finance na pořádání akcí, občerstvení, nákup materiálu pro stavbu mysliveckých zařízení atd.

Díky sekundární a komparativní analýze došlo ke zjištění, že oba spolky aktivně působí na život, trávení volného času v obcích a navazování přátelských vztahů.

Zjištění provedena sekundární a komparativní analýzou dat, poslouží jako základ pro empirické šetření, díky zjištění tak budou formulovány otázky pro polostandardizované rozhovory se členy mysliveckých spolků a občany obcí, v nichž spolky působí.

7 Empirické šetření o činnosti MS Březí-Křenice a HS Nupaky

Kapitola empirického šetření vychází ze získaných údajů sekundární analýzou dat, představuje tak porovnání informací o fungování spolků s následujícím šetřením pomocí polostandardizovaných rozhovorů o činnosti, aktivitách a financování. Cílem uskutečněných rozhovorů je zjistit, zda a jakým způsobem pořádané aktivity mysliveckých spolků ovlivňují život v obcích a jaký dopad mají na obyvatele obcí v nichž působí, tak aby na základě zjištěných dat z rozhovorů bylo možné komparovat spolky MS Březí-Křenice a HS Nupaky.

Rozhovory jsou zpracovány z odpovědí členů MS Březí-Křenice a HS Nupaky a také několika náhodných občanů z obce Březí, Křenice a Nupaky.

7.1 Rozhovor se zástupci MS Březí-Křenice a HS Nupaky

Rozhovor je postaven na základě několika otázek, která napomůžou přiblížení a porozumění sledované problematice. Otázky jsou zvoleny tak, aby zjistili, jaké je jejich vnímání spolkové činnosti, pořádaných aktivit, nejnavštěvovanější akce a případné spolupráce mezi oběma spolky. Zástupce MS Březí-Křenice bude označen jako „Předseda“ a zástupce HS Nupaky jako „Hospodář“. Předseda a Hospodář, byli vybráni, jelikož jde o dva nejhlavnější zástupce mysliveckých spolků, právě oni pořádají a účastní se všech činností a aktivit a jsou tím tedy schopni podat nejvíce informací.

Tabulka 18 Charakteristika dotazovaných

Členové spolků	Spolek	Místo bydliště	Věk
Předseda	MS Březí-Křenice	Křenice	57
Hospodář	HS Nupaky	Kuří	58

Zdroj: vlastní zpracování na základě zjištěných informací

Tabulka 19 Shrnutí odpovědí

Dotazování	Otázka č. 1	Otázka č. 2	Otázka č. 3	Otázka č. 4
Předseda	kladný vliv	myslivecký	úřední deska	Přímá spolupráce ne
Hospodář		ples, brigády	plakáty	

Zdroj: vlastní zpracování na základě zjištěných informací

Otázka č. 1: Jak hodnotíte vliv Vašich aktivit na život obyvatel obce?

Na otázku Hospodář uvádí, že nejvýznamnější vliv má dle něj „*Jakákoliv aktivita, která ostatní zaujme, pobaví a smysluplně naplní jejich čas.*“ A takového vlivu se mu daří u obyvatel účastnících se akcí jeho spolku dosáhnout. Předseda hodnotí vliv pořádaných akcí velmi přínosně, daří se jim díky pořádaným akcím utužovat vztahy mezi obyvateli a vzájemně trávit čas smysluplnou činností, která může vnášet do životů obyvatel obcí radost a poznání.

Otázka č. 2: Která z aktivit je dle Vás nejvýznamnější a z jakého důvodu?

Předseda i Hospodář shodně odpovídají, že důvodem pořádání všech jejich akcí, je zachování tradic a kultury myslivosti, vykonávání prospěšné a smysluplné činnosti spolu s možností trávit čas společně v dobré společnosti. Následně oba hodnotí, že z pohledu zájmu obyvatel je nejvýznamnější asi myslivecký ples. „*Plesů se vždy zúčastní mnoho známých i nových tváří a všichni se vzájemně dobře baví, naslouchají si, utužují vzájemná přátelství někdy i mnohgenerační a navazují nová.*“, říká Hospodář. Předseda pak však z celkového pohledu spolku uvádí „*Mezi nejvýznamnější veřejné aktivity myslivecké brigády z důvodu prospěšnosti pro krajinu i zvěř a vzdělávací přednášku ve školce pak právě kvůli ukázce a poučení dětí o mysliveckých hodnotách a kultuře.*“. Hospodář z pohledu spolku uvedl také myslivecké brigády kvůli užitku v přírodě.

Otázka č. 3: Jak se obyvatelé obcí o Vašich akcích mohou dozvědět?

Hospodář zmiňuje, že se obyvatelé mohou o společenských akcích, jako je třeba myslivecký ples, dozvědět z různých plakátů, programů společenských akcí obce (města Říčany), úřední desky nebo na základě referencí, poznatků a doporučení známých a kamarádů. Je vytvořena i událost na Facebookových stránkách. Spolek, kde působí Předseda, uveřejňuje informace o jejich akcích na úředních deskách obcí, případně pak využívá plakátů v místních obchodech a restauracích, poznatků a doporučení známých a kamarádů. Například při pořádání honů a naháněk, vyvěsí plakáty s upozornění ke každé cestě vedoucí do míst, kde se tyto akce konají pro zvýšení bezpečnosti účastníků i návštěvníků.

Otázka č. 4: Existují nějaká součinnost mezi Vašimi spolky navzájem nebo s jiným mysliveckým spolkem při pořádání akcí?

Předseda s Hospodářem odpovídají, že na akcích typu zkoušky loveckých psů, výstavy trofejí atd. spolupracují např. s ČMMJ a ČMKJ. Oba spolky spolu nespolupracují oficiálně,

ale členové mezi sebou mají navzájem přátelské vztahy a navštěvují se tak při pořádání společenských akcí navzájem (plesy, hony/naháňky, výstavy atd.). Na základě podnětu zapojení se do této Bakalářské práce, budou nyní uvažovat a vymýšlet možné pořádání nějaké akce společnými silami.

Dále pak Hospodář uvádí, že občas probíhají v rámci příležitostných akcí v obci spolupráce s místními dobrovolnými spolky.

7.2 Rozhovor s obyvateli obcí Březí, Křenice a Nupaky

Rozhovory jsou postaveny na základě Tabulky č. 20, kde jsou uvedeny otázky pro náhodně vybrané 3 obyvatele obcí Březí/Křenice a 2 obyvatele obce Nupaky. Otázky jsou zvoleny tak, aby zjistili, jaké je jejich vnímání spolkové činnosti, pořádaných aktivit a komunikace za pomoci záznamových archů. Pohled obyvatel obcí na pořádané akce, je důležitý pro zjištění dopadů fungování spolků a porovnání, zda jsou akce a činnosti vnímány podobně jako je vnímají dotázaní představitelé spolků. Všechny vyplněné archy jsou přiloženy v příloze práce.

Tabulka 20 Otázky pro obyvatele obcí Březí, Křenice a Nupaky

Otázka č.	Otázka
1	Účastníte se některých akcí pořádaných MS/HS, jakých a proč?
2	Mají dle Vás akce a činnosti pořádané MS/HS vliv na život v obci?
3	Odkud se dozvídáte o pořádaných akcích?

Zdroj: vlastní zpracování na základě zjištěných informací

Tabulka 21 Charakteristika dotazovaných obyvatel

Označení dotazovaného	Obec	Pohlaví	Věk
K1	Křenice	Žena	28 let
B1	Březí	Muž	30 let
B2	Březí	Muž	52 let
N1	Nupaky	Muž	32 let
N2	Nupaky	Žena	51 let

Zdroj: vlastní zpracování na základě zjištěných informací

Tabulka 22 Shrnutí odpovědí

Dotazovaný	Otázka č. 1	Otázka č. 2	Otázka č. 3
K1	Ano	Ano	internet, přátelé
B1	Ne	Asi ano	plakáty
B2	Ano	Ano	přátelé
N1	Ano	Ano	přátelé, plakáty
N2	Ne	Ano	úřední deska

Zdroj: vlastní zpracování na základě zjištěných informací

Z rozhovorů s náhodně vybranými obyvateli obcí vyplývá, že v každé obci mají všichni o některých akcích povědomí a většina se jich i zúčastňuje. B1 a N2 uvedli, že se akcí nezúčastňují, a to z důvodu nehodícího se času konání akce nebo kvůli slabému zájmu o myslivost a celkově společenské akce. Obyvatelé obcí mají i pojem o činnostech realizovaných spolky. Ve všech obcích je nejčastěji zmiňován právě společenský ples, který je jedinečnou událostí obce, někteří se účastní dokonce obou pořádaných plesů, a to jak MS Březí-Křenice, tak HS Nupaky. Často přichází na ples celé rodiny, i z okolních obcí. Mezi další zmíněné akce pak patří grilování, zkoušky loveckých psů a hony. Ke zkouškám loveckých psů se vyjádřila K1, která se díky pořádaným zkouškám u spolku MS Březí-Křenice, dostala možnost po složení zkoušek, pravidelně se zúčastnit pořádaných honů/nahánek se svým psem a následně i pak účast na ostatních akcích spolku.

Všichni dotázaní při otázce „Mají dle Vás akce a činnosti pořádané MS/HS vliv na život v obci?“ uvedli, že dle nich mají spolky pozitivní vliv na život. K1 uvádí, že dle ní přináší rozmanité možnosti trávení volného času v obci. Příjemné trávení volného času pak právě zmiňuje většina dotazovaných, a to jak díky možnosti utužování vztahů mezi obyvateli, tak možnosti trávení kvalitního času se svými známými. Svou činností, přináší do krajiny a obce dle N2 přidanou hodnotu, starostí o krajinu a zvěř. Nikdo činnosti spolků nehodnotil negativně. I když ne všichni jeví o akce přílišný zájem, tak o aktivitách spolků každý dotázaný ví.

Z odpovědí pak plyne, že mezi hlavní komunikační kanály směrem k veřejnosti, kvůli zvýšení povědomí o konání akcí a činnosti spolků, patří vylepené plakáty na úředních deskách, zastávkách a informačních tabulích u cyklostezky. K1 a N1 sdělují, že využívají kontaktu se samotnými členy spolků, se kterými jsou v telefonním kontaktu. N1 dokonce připojuje i jako komunikační kanál sociální sítě, kde jsou některé události zveřejňovány.

7.3 Souhrn získaných dat z polostandardizovaných rozhovorů

Cílem výše zmíněných rozhovorů s jedním zástupcem z obou spolků i s obyvateli obcí Březí, Křenice a Nupaky, bylo zjistit, zda a jak působí a přispívá aktivita spolků místnímu životu a rozvoji v obcích.

Z celkových rozhovorů plyne, že do určité míry má každý povědomí a přibližné znalosti toho, co myslivecké spolky dělají v rámci své činnosti a výkonu práva myslivosti, i co podnikají za aktivity pro společnost. Odpovědi zástupců spolků se shodují s odpověďmi dotázaných, že akce umožňují kvalitní trávení volného času, utužování vztahů mezi obyvateli obcí a uskutečňování prospěšné činnosti v přírodě. Nejzajímavější aktivitu, kterou spolek pořádá, vyhodnotili myslivecký ples, ten v rámci veřejnosti vyhodnotili i zástupci spolků jako nejzajímavějším a nejhojněji navštěvovaným. Někteří se účastní obou dvou pořádaných plesů. Celkově hodnotili dotazovaní aktivity velmi přínosně a vyzdvihovali především možnosti, jenž jim tyto akce přináší, a to jak příjemné trávení společného času s obyvateli obce, přáteli, tak i kvalitně strávený volný čas s ohledem na vědomosti, jež jim mohou myslivci poskytnout. Z odpovědí lze dále soudit, že celkově jsou občasně dostatečně informováni, spolky volí rozmanité možnosti propagace jejich akcí pro občany od osobních kontaktů, letáků tak až po akce zveřejněné na sociálních sítích.

Zástupci spolků spolu prozatím nenavázali přímou spolupráci, i když se v rámci svých aktivit vzájemně podporují a navštěvují. Novým impulsem jim nyní mohou být právě již proběhlé rozhovory v rámci této práce.

Z celkové práce tedy vyplývá, že spolky působí na život v obcích přínosně a jako stěžejní aktéři napomáhají především sdružování občanů, přinášet zábavu do obce a představují možnost kvalitně trávit volný čas.

8 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, zda a jak lokální aktéři působí na život v obcích a jak přispívají k rozvoji obcí Březí, Křenice a Nupaky se zaměřením na hlavní aktéry MS Březí-Křenice a HS Nupaky.

Teoretická část, která tvoří základní stavební kámen pro bakalářskou práci, se věnuje poznání regionálnímu rozvoji a rozvoji venkova. Snaží se přiblížit pojmy související s rozvojem lokality, aktérství, spolkové a myslivecké činnosti. Díky tomu bylo možné specifikovat důležitou úlohu endogenního přístupu k rozvoji lokality, jenž klade důraz na rozvoj lokality zevnitř, a to za pomoci práce aktérů na místní úrovni.

Blíže přibližuje konkrétní aktéry působící v obcích sekundární a komparativní analýza. Analýza si v první řadě klade za cíl specifikovat území dotčených obcí a následně lokální aktéry a jejich činnosti. Všechny tři obce se nachází ve Středočeském kraji v přímé blízkosti hlavního města Prahy. Což z obcí činí atraktivní lokality pro život. Svou rozlohou se pohybují přes 300 ha, počtem obyvatel s 1339 dominuje obec Nupaky, Březí a Křenice mají kolem 600 obyvatel. Na území obcí působí zástupci aktérů ze všech sektorů (veřejný, neziskový, ziskový). Nejvíce zástupců ziskového sektoru má obec Nupaky a to kolem 54. Nejvíce aktivní aktéry z neziskového sektoru má pak obec Křenice, ale jejím významným aktérem je sama obec jako veřejný sektor, pořádá a spolupořádá mnoho aktivit pro své obyvatele, ale i pro obyvatele z okolí, a dokonce se zapojuje i do různých celostátních akcí (např. Maminy run). Po provedení bližšího zkoumání se jeví jako významní aktéři myslivecké spolky, jako zástupci neziskového sektoru, proto se především jim věnuje zbytek bakalářské práce.

Oba spolky se řídí mnoha zákony, ale především Občanským zákoníkem a Zákonem č. 449/2001 Sb. o myslivosti, což je značné specifikum oproti jiným spolkům z neziskového sektoru. Dalším specifikem těchto spolků je právě jejich zaměření, a to právě myslivostí, jenž je brána jako součást českého národního kulturního dědictví. Spolek MS Březí-Křenice je tvořen 23 členy a HS Nupaky 26 a s věkovým průměrem obou spolků přes 50 let, kdy největší zastoupení 8 členů ve věkové skupině 60-70 let je ve spolku HS Nupaky, kdežto u MS Březí-Křenice je to 11 členů ve věku 50-60 let.

Spolky pořádají aktivity, jež jsou dány zákonem, mezi které patří právě třeba společné akce hony a nahánky, jenž slouží pro plnění plánu lovu a předcházením škodám

způsobených zvěří. Takových akcí pořádá MS Březí-Křenice kolem 10, HS Nupaky pak kolem 5. Dále pak aktivity, které jsou pořádány většinou jednou do roka z vlastní iniciativy spolků, a může se jich účastnit široká veřejnost, takovými aktivitami jsou pro oba spolky např. myslivecký ples, zkoušky loveckých psů, výstavy atd. Zvlášť záslužnou aktivitu vyvíjí MS Březí-Křenice, který vysílá svého zástupce na výchovnou přednášku o myslivosti do mateřské školky, která dětem přibližuje les s jeho obyvateli a samotnou myslivost a účastní se dětského dne.

Pro své aktivity berou spolky finance především od svých členů, a to formou členských příspěvků, které se pohybují v obou případech kolem 2 000 Kč/člen a poté z pořádaných aktivit formou vstupného a případných tombol. U finančních zdrojů má značnou výhodu aktivních členů HS Nupaky, kde mezi své příjmy počítají i příspěvky, jež poskytuje MZe na mysliveckou činnost. Hlavní položkou výdajů pro oba spolky se ukázalo být zajištění dostatku krmení pro zvěř po celý rok (cca 50 000 Kč/rok) a nakoupení materiálu pro výstavbu mysliveckých zařízení (lovecká, krmná).

Empirické šetření za pomoci polostandardizovaných rozhovorů v návaznosti na část teoretickou a sekundární, se snaží odpovědět na otázku kladenou v cíli bakalářské práce, zda a jak přispívají vybrané spolky regionálnímu rozvoji obce. Za pomoci otázek, kladených zástupcům spolků MS Březí-Křenice, HS Nupaky a několika obyvatelům obcí Březí, Křenice a Nupaky. Jak představitelé spolků, tak obyvatelé obcí hodnotí jako přínosný vliv pořádaných akcí a činností spolky, akcí se hojně účastní, i když dva odpověděl, že myslivecké akce nevyhledávají, i tak o nich mají povědomí a uvádějí, že mají značný přínos pro obec i pro přírodu. Spolky s občany jsou ve spojení především za pomoci mezilidských kontaktů, kdy si jako přátelé dávají mezi sebou vědět anebo pomocí vyvěšených plakátů o konaných akcích v obcích anebo na internetu. Rozhovory ukázaly, že všichni dotázaní považují za nejvýznamnější akci myslivecký ples, který pořádají oba spolky zvlášť, ale účastní se mnoho obyvatel a členů spolků obou navzájem. Plesu MS Březí-Křenice se účastní kolem 90 lidí, plesu HS Nupaky kolem 150 lidí, tato vyšší návštěvnost je zapříčiněna větší kapacitou sálu a dostupností, který je v Kulturním centru Labuť v Říčanech. Spolu s plesem i jiné pořádané akce (zkoušky psů, grilování atd.) přinášejí možnost sdružování obyvatel obcí, kvalitně strávený volný čas a možnost porozumění myslivecké činnosti. Díky tomu je zřejmé, že MS Březí-Křenice i HS Nupaky,

jsou přínosným aktérem, pro rozvoj obcí i mezilidských kontaktů, pomáhají zajišťovat zdroj zábavy v obci a dle rozhovoru ve kterém Hospodář uvedl, že přispívají i utužování mnohogeráčních přátelství.

Ze všech těchto získaných dat, i když rozsah práce nedovoluje blíže přiblížit a vyřešit danou problematiku, lze říct, že zvolení aktéři přispívají významně k rozvoji lokality a ovlivňují život v obcích.

9 Seznam použitých zdrojů

9.1 Knižní zdroje

- BERNARD, Josef. 2010.** *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samosprávy.* Praha : Sociologický ústav AV ČR, 2010. str. 158. ISBN 978-80-7330-178-3.
- BINEK, Jan. 2009.** *Synergie ve venkovském prostoru, Aktéři a nástroje rozvoje venkova.* Brno : GaREP, spol. s.r.o., 2009. str. 96. ISBN 978-80-904308-0-8.
- BLAŽEK Jiří, Uhlíř David. 2002.** *Teorie regionálního rozvoje.* Praha : Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0384-5.
- ČERVENÝ, Jaroslav. 2004.** *Encyklopedie Myslivost.* Praha : OTTOVO NAKLADATELSTVÍ, s. r. o., 2004. str. 592. ISBN 80-7181-901-8.
- HLAVÁČEK, Petr. 2012.** *Aktéři a mechanismy regionálního rozvoje.* Ústí nad Labem : Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem, 2012. str. 155. ISBN 978-80-7414-523-0.
- HUDEČKOVÁ, Helena, Lošťák, Michal a Ševčíková, Adéla. 2015.** *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova.* Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2015. str. 193. ISBN 978-80-213-1413-9.
- PETRUSEK, Miloslav. 1996.** *Velká sociologický slovník II.* Praha : Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-310-5.
- Velký sociologický slovník*, 1. vyd. Praha: Karolinum, 1996, ISBN: 80-7184-311-3
- RAKUŠAN, Ctirad. 1979.** *Základy myslivosti.* Praha : Státní zemědělské nakladatelství, 1979. str. 344. ISBN 07-109-79.
- STEJSKAL, Jan. 2009.** *Regionální politika a její nástroje.* místo neznámé : Portál, 2009. str. 216. ISBN 978-80-7367-588-2.
- SVOBODOVÁ, Hana. 2011.** *Synergie ve venkovském prostoru.* Brno : GaREp, spol. s. r. o., 2011. str. 116. ISBN 978-80-904308-8-4.
- WOKOUN, René. 2011.** *Základy regionálních věd a veřejné správy.* Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.
- ŽIŽKA, Miroslav. 2013.** *Hospodářský rozvoj regionů.* Praha : Professional Publishing, 2013. str. 224. ISBN 978-80-7431-131-4.

9.2 Zákony

Občanský zákoník. *Zákon č. 89/2012 Sb.* [Online] [Citace: 05. 01 2020.] Dostupné z:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Zákon o krajích. *Zákon č. 129/2000 Sb.* [Online] [Citace: 05. 10 2020.] Dostupné z:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>

Zákon o myslivosti. *Zákon č. 449/2001 Sb.* [Online] [Citace: 05. 01 2021.] Dostupné z:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-449>

Zákon o obcích. *Zákon č. 128/2000 Sb.* [Online] [Citace: 02. 10 2020.] Dostupné z:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Zákon o podpoře regionálního rozvoje. [Online] [Citace: 02. 10 2020.]

9.3 Internetové zdroje

Česko-vietnamská společnost. *cvs-praha.cz.* [Online] [Citace: 20. 12 2020.] Dostupné z:
<https://www.cvs-praha.cz/>

Český statistický úřad. *czso.cz.* [Online] [Citace: 06. 12 2020.] Dostupné z:
<https://www.czso.cz/>

Dotace EU. *dotaceeu.cz.* [Online] [Citace: 05. 10 2020.] Dostupné z:
<https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/informace-o-fondech>

Euroskop. *euroskop.cz.* [Online] [Citace: 12. 10 2020.] Dostupné z:
<https://www.euroskop.cz/8917/sekce/zakladajici-smlouvy/>

Google Maps. *Google maps.com.* [Online] [Citace: 09. 12 2020.] Dostupné z:
<https://www.google.com/maps/place/250+84+K%C5%99enice,+%C4%8Cesko/@50.105049,14.599853,186480m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x470b8b85ba1bcb91:0x400af0f661547d0!8m2!3d50.0310045!4d14.6685173?hl=cs-CZ>

Mapy. *Mapy.cz.* [Online] [Citace: 06. 12 2020.] Dostupné z:
<https://mapy.cz/zakladni?x=14.4855896&y=50.0535304&z=10&source=muni&id=4154>

MAS Říčansko. *mas.ricansko.eu.* [Online] [Citace: 06. 12 2020.] Dostupné z:
<https://mas.ricansko.eu/o-mas/>

Nupaky. *Nupaky.cz.* [Online] [Citace: 06. 12 2020.] Dostupné z:
<https://www.nupaky.info/index.asp>

Obec Březí. *Obec Březí.cz.* [Online] [Citace: 06. 12 2020.] Dostupné z:

<https://www.obecbrezi.cz/>

Obec Křenice. *Obec-Krenice.cz.* [Online] [Citace: 06. 12 2020.] Dostupné z:

http://www.obec-krenice.cz/nase_obec

Portál strategických dokumentů v ČR. *databaze-strategie.cz.* [Online] [Citace: 10. 11 2020.] Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/cr/strategie>

Regionální informační servis. *risy.cz.* [Online] [Citace: 01. 10 2020.] Dostupné z:

<https://www.risy.cz/cs/>

Regionální informační servis. *risy.cz.* [Online] [Citace: 01. 10 2020.] Dostupné z:

<https://www.risy.cz/cs/>

TJ Sokol Čestlice. *skol-cestlice.cz.* [Online] [Citace: 20. 02 2020.] Dostupné z:

<http://www.sokol-cestlice.cz/>

Vláda ČR. *vlada.cz.* [Online] [Citace: 10. 11 2020.] Dostupné z:

<https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/strategie-evropa-2020-78695/>

Přílohy

Záznamový arch č. 1

Základní údaje o dotazovaném

Označení: K1

Žije v obci: Křenice

Pohlaví: Žena

Věk: 28

Otázky:

1. Účastníte se některých akcí pořádaných MS/HS, kterých a proč?
„Ano, účastním se kynologických akcí v tomto případě zkoušek psů, jelikož mám doma dva lovecké psy, ti mě k tomu přivedli. Díky úspěšně složeným zkouškám jsem dostala možnost, účastnit se i některých honů a naháněk, později i společného grilování a plesu.“
2. Mají dle Vás akce a činnosti pořádané MS/HS vliv na život v obci?
„Jistě, pomáhají zlepšovat život v obci, navazovat nová přátelství, utužovat již stávající a přinášejí rozmanité možnosti trávení volného času v obci. Člověk se od nich dozví vždy něco nového, jak to v přírodě chodí.“
3. Odkud se dozvídáte o pořádaných akcích?
„Původně z oficiálních stránek ČMMJ a ČMKJ na internetu a plakátů, nyní už jsem se členy spolku v kontaktu a o všech akcích mě informují telefonicky.“

Záznamový arch č. 2

Základní údaje o dotazovaném

Označení: B1

Žiji v obci: Březí

Pohlaví: Muž

Věk: 30

Otázky:

1. Účastníte se některých akcí pořádaných MS/HS, kterých a proč?
„Ne, neměl jsem nikdy čas, kdy by se mi akce hodila a ani nevím, zda bych se případně zúčastnil, myslivost není v mém hledáčku zájmů ani moc společenské akce.“
2. Mají dle Vás akce a činnosti pořádané MS/HS vliv na život v obci?
„Asi ano, přeci jen dělají něco pro přírodu, ale pro mě konkrétně ne.“
3. Odkud se dozvídáte o pořádaných akcích?
„Viděl jsem několik plakátů na úřední desce obce.“

Záznamový arch č. 3

Základní údaje o dotazovaném

Označení: B2

Žiji v obci: Březí

Pohlaví: Muž

Věk: 52

Otázky:

1. Účastníte se některých akcí pořádaných MS/HS, kterých a proč?
„Ano, mám kamarády ve spolku zvou mě na všechny jejich pořádané akce, často sebou беру celou rodinu, a to z několika okolních obcí i z Prahy. Chodíme například na grilování, ples, dětský den.“
2. Mají dle Vás akce a činnosti pořádané MS/HS vliv na život v obci?
„Určitě, trávíme společné chvíle s rodinou a kamarády, utužujeme tak vzájemné vztahy a moc nás to baví, je s nimi vždy zábava. A i mimo společenské akce odvádí kus práce v přírodě.“
3. Odkud se dozvídáte o pořádaných akcích?
„Kamarádi mi vždy pošlou zprávu, co se chystá s datem a místem konání.“

Záznamový arch č. 4

Základní údaje o dotazovaném

Označení: N1

Žiji v obci: Nupaky

Pohlaví: Muž

Věk: 32

Otázky:

1. Účastníte se některých akcí pořádaných MS/HS, kterých a proč?
„Ano, chodím na ples pořádaný HS Nupaky do Kulturního centra Labuť v Říčanech pravidelně a měl jsem možnost se zúčastnit i honu. Přijde mi, že tyto akce napomáhají k seznámení s obyvateli obce a upevňují stávající vztahy. Dělají i něco pro zvěř, což se také cení“
2. Mají dle Vás akce a činnosti pořádané MS/HS vliv na život v obci?
„Ano, odpovím asi to samé jako u předešlé otázky. Navíc se vždy dozvím zajímavosti ohledně chování zvěře v přírodě, což je pro mě velice zajímavé.“
3. Odkud se dozvídáte o pořádaných akcích?
„Mám ve spolku známého, takže od něj a pak z různých letáků v Nupakách, na internetu atd..“

Záznamový arch č. 5

Základní údaje o dotazovaném

Označení: N2

Žiji v obci: Nupaky

Pohlaví: Žena

Věk: 51

Otázky:

1. Účastníte se některých akcí pořádaných MS/HS, kterých a proč?
„Většinou ne, účastním se pouze jediné akce, a to je ples, na který chodím kvůli známým, ale ne zrovna kvůli myslivosti.“
2. Mají dle Vás akce a činnosti pořádané MS/HS vliv na život v obci?
„To ano, známí co se jich účastní, jsou spokojeni a baví je akce. Pomáhají se obyvatelům obce sdružovat.“
3. Odkud se dozvídáte o pořádaných akcích?
„Často visí plakát na úřední desce nebo zastávce.“